

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Wyższa Szkoła
Lingwistyczna w Częstochowie**

Data przeprowadzenia wizytacji: **22-23 marca 2024 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	28
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	33
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	38
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	43
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	46
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	48
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	54

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Igor Borkowski, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Beata Mikołajczyk, ekspert PKA
2. dr Dorota Guttfeld, ekspert PKA
3. Beata Opala, członek PKA ds. pracodawców
4. Magdalena Herman, ekspert PKA ds. studenckich
5. Mateusz Piechowski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonym w Wyższej Szkole Lingwistycznej w Częstochowie (zwanej dalej "WSL") została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 580/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 13 lipca 2023 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2023/2024. Polska Komisja Akredytacyjna ocenia jakość kształcenie na tym kierunku studiów po raz piąty. Poprzednia ocena programowa przeprowadzona została w roku 2017 i na podstawie Uchwały Nr 355/2017 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 6 lipca 2017 r. w sprawie oceny programowej na kierunku „filologia” prowadzonym na Wydziale Humanistyczno-Społecznym Wyższej Szkoły Lingwistycznej w Częstochowie na poziomie studiów pierwszego i drugiego stopnia o profilu praktycznym zakończyła się wydaniem oceny warunkowej.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona stacjonarnie, zgodnie z obowiązującą procedurą Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Na jej podstawie, zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny, załącznikami do raportu oraz pozostałą dokumentacją udostępnioną przez Uczelnię. Podczas wizytacji, zespół odbył wszystkie spotkania zgodnie z przyjętym harmonogramem, a ponadto dokonał oceny prac dyplomowych i etapowych. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych i wizytowano bazę dydaktyczną. Przed zakończeniem wizytacji dokonano oceny stopnia spełnienia kryteriów i sformułowano rekomendacje, o których przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	- językoznawstwo – 88% - literaturoznawstwo – 12%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6 semestrów, 180	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	800 / 32	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- język angielski/niemiecki w biznesie, - tłumaczenia, - lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym,	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	304
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ³	- język angielski/niemiecki w biznesie: 2340; - tłumaczenia: 2339; - lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym: 2334;	- język angielski/niemiecki w biznesie: 1976; - tłumaczenia: 1969; - lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym: 1976;
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli	- język angielski/niemiecki w biznesie: 8;	- język angielski/niemiecki w biznesie: 8;

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	- tłumaczenia: 5; - lingwistyka stosowana z modulem pedagogicznym: 16;	- tłumaczenia: 5; - lingwistyka stosowana z modulem pedagogicznym: 16;
łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	97	97
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	75	75

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{4,5}	- językoznawstwo – 88% - literaturoznawstwo – 12%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4 semestry, 120	
Wymiar praktyk zawodowych /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	400 / 16	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- język angielski/niemiecki w biznesie, - tłumaczenia, - lingwistyka stosowana z modulem pedagogicznym,	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	-	187
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁶	- język angielski/niemiecki w biznesie: 1556;	- język angielski/niemiecki w biznesie: 1179; - tłumaczenia: 1189;

⁴W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁵ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁶ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

	- tłumaczenia: 1554; - lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym: 1554;	- lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym: 1189;
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	62	- język angielski/niemiecki w biznesie: 47; - tłumaczenia: 48; - lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym: 48;
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	71	71
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	64	64

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA⁷ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium niespełnione
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium niespełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium niespełnione

⁷ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium niespełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium niespełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium niespełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium niespełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium niespełnione

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia charakteryzuje się – poza wskazaniem celu kształcenia językowego – wysokim stopniem ogólności. Cel kształcenia określono jako „wykształcenie absolwentów w pełni przygotowanych do pracy zawodowej w wybranej specjalizacji”, „dysponujących bogatą wiedzą” z zakresu dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano kształcenie (językoznawstwo, literaturoznawstwo) oraz „wyposażonych w kompetencje społeczne niezbędne do efektywnego funkcjonowania na współczesnym rynku pracy”. Tak scharakteryzowany cel kształcenia, szczególnie w przypadku kształcenia na profilu praktycznym, należy uznać za sformułowany w sposób mocno niespecyficzny oraz mało wyrazisty, bowiem nie wnosi on wiele do charakterystyki kształcenia, nie oddaje jej specyfiki w konkretnym programie studiów.

W koncepcji kształcenia wskazano ogólnie na możliwość zatrudnienia absolwentów „w różnego rodzaju podmiotach szeroko rozumianego biznesu mających kontakty zagraniczne (małe firmy rodzinne, firmy lokalne, korporacje międzynarodowe, przedsiębiorstwa państwowe), instytucjach kultury, mediach, urzędach administracji państwowej lub samorządowej, agencjach i biurach tłumaczeniowych, placówkach edukacyjnych lub oświatowych”. Określono tzw. przykładowe stanowiska pracy dla absolwentów trzech specjalizacji: specjalista ds. obsługi klienta zagranicznego lub asystent menedżera (dla specjalizacji biznesowej), tłumacz w biurze tłumaczeń lub w firmie w dziale eksportu (specjalizacja tłumaczeniowa), lektor w szkole językowej lub placówce edukacyjnej (specjalizacja lingwistyka stosowana). Jednak poza specjalnością tłumaczeniową nie sprecyzowano wystarczająco jasno zakresu czynności i umiejętności, z którymi mają się zapoznać studenci. Kształcenie dla biznesu i administracji oraz instytucji międzynarodowych, a także nieokreślonego typu placówek

edukacyjnych jest nakreślone bardzo szeroko i może obejmować wiele różnorodnych ról zawodowych, przez co koncepcja kształcenia pozostaje nieprecyzyjna. Ta generyczna koncepcja kształcenia dla studiów o profilu praktycznym, w której nie precyzuje się w sposób odpowiedni katalogu zawodów, do wykonywania których przygotowywać ma kierunek, rzutuje na prawidłowe zdefiniowanie celów kształcenia, które stają się niejasne i nieswoiste.

Koncepcja kształcenia nie jest zgodna ze strategią rozwoju WSL uchwaloną w dniu 22 listopada 2021 roku. Strategia Uczelni opiera się na następujących filarach (celach strategicznych):

- udoskonalaniu istniejących i tworzeniu nowych programów online oraz wdrażaniu nowoczesnych narzędzi edukacyjnych;
- budowaniu silnych relacji z partnerami biznesowymi oraz akademickimi, a także angażowaniu absolwentów w rozwój programów dydaktycznych oraz przejmowanie przez nich roli mentorów oraz praktyków udzielających wsparcia obecnym studentom;
- realizacji profilu praktycznego kształcenia w postaci wprowadzenia do programu studiów modułów praktycznych i projektowych, w ramach których studenci będą przygotowywani do wypełniania przyszłych ról zawodowych m.in. w formie symulacji czy też dzięki przygotowaniu prac zlecanych przez firmy i praktyków;
- dokonywania modyfikacji kształcenia na podstawie zdiagnozowanych zmian w potrzebach oraz oczekiwaniach studentów w dobie postpandemicznej;
- doskonałości akademickiej wyrażającej się działaniami na rzecz podnoszenia jakości kształcenia, a także inwestycje w rozwój infrastruktury naukowej oraz regularnych przeglądów programów studiów.

Kierunek nie spełnia w pełni żadnego z wymienionych celów strategicznych. Program studiów w istotnej części realizowany za pomocą technik kształcenia na odległość nie podlegał istotnym modernizacjom w postaci implementacji nowoczesnych metod kształcenia zdalnego. Internetowa platforma edukacyjna wykorzystywana jest w dużej mierze jedynie jako repozytorium materiałów dydaktycznych, a jej nowoczesne możliwości techniczne nie znajdują zastosowania, np. nie posiada wtyczek umożliwiających pracę interaktywną, pracę w grupach, wykonywanie ćwiczeń audio/video, motywujących elementów gamingowych, itd. Uczelnia nie zbudowała żadnych instytucjonalnych relacji akademickich, a jej współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym opiera się w dużej mierze na relacjach z instytucjami, których profil nie odpowiada w pełni celom kształcenia. Dla przykładu pośród interesariuszy zewnętrznych wymienia się szkołę z systemu oświaty, podczas gdy Uczelnia nie prowadzi kształcenia przygotowującego do uzyskania kwalifikacji nauczyciela w tych placówkach edukacyjnych. W proces kształcenia studentów nie włączono choćby w minimalnym stopniu absolwentów Uczelni. W kształceniu na ocenianym kierunku nie przewidziano ról mentorów czy „praktyków udzielających wsparcia” obecnym studentom. Ponadto w wadliwy sposób realizowany jest profil praktyczny. Na nielicznych zajęciach kształtujących umiejętności praktyczne przewidziano wprawdzie symulacje działań związanych z rolami zawodowymi, do których przygotowywani są studenci, natomiast nie wzbogacono programu studiów w moduły projektowe. Nie wprowadzono do kształcenia zadań/prac zlecanych czy postulowanych przez praktyków oraz podmioty zewnętrzne. Uczelnia nie przeprowadziła analiz potrzeb i oczekiwań studentów wynikających z ich dotychczasowych doświadczeń edukacyjnych związanych z pandemią SARS-CoV-2 w celu dokonania na ich podstawie zmian w obecnie realizowanym programie studiów. Ponadto Uczelnia nie realizuje właściwie ostatniego celu strategicznego – brak jest inwestycji w infrastrukturę naukową (a także dydaktyczną),

a przeglądy programu studiów – formalnie dokonywane – nie diagnozują niedostatków programu, jak również nie uwzględniają najnowszych dokonań dyscyplin naukowych, do których przypisano kształcenie, czy też postępu dokonującego się obszarach działalności zawodowej właściwych dla kierunku, zatem nie aktualizują w sposób właściwy treści kształcenia.

Udział procentowy dyscyplin, do których przyporządkowano kierunek, jest nieprawidłowy, co wynika z błędnego identyfikowania na poziomie koncepcji kształcenia zdobywanych przez studentów kompetencji językowych (kształcenie w ramach tzw. praktycznej nauki języka) w zakresie czytania, pisanie lub mówienia z wiedzą i kompetencjami w dyscyplinie językoznawstwo. Ponadto, należy podkreślić, iż w koncepcji kształcenia nie odniesiono się w żaden sposób, oprócz podania procentowego udziału dyscyplin, do roli tych dyscyplin w kształceniu filologicznym, a także nie uwypuklono wiodącej roli językoznawstwa.

Z uwagi na niespecyficzność i brak wystarczająco jasno sprecyzowanego ról zawodowych (katalogu zawodów), do podjęcia których przygotowani są absolwenci realizujący specjalizacje biznesową i lingwistyka stosowana należy stwierdzić, iż koncepcja kształcenia nie uwzględnia postępu w obszarach działalności zawodowej. W przypadku specjalizacji tłumaczeniowej koncepcja kształcenia nie uwzględnia choćby kształcenia studentów w zakresie CAT, które to narzędzia stały się niezbędnym narzędziem pracy współczesnego tłumacza.

Koncepcja kształcenia w ogólny sposób odnosi się do potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, nie precyzując jednak, jak kształcenie na poszczególnych specjalizacjach zorientowane jest na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Studenci i nauczyciele akademicy mieli nikły wpływ na kształt koncepcji kształcenia. Nauczyciele akademicy, zgodnie z informacjami przekazanymi podczas spotkania zespołu oceniającego z tą grupą interesariuszy wewnętrznych, nie współtworzyli koncepcji kształcenia, nie formułowali efektów uczenia się, nie konstruowali programu studiów. Wypracowana w zespole programowym koncepcja nie była z nimi konsultowana. Ogół studentów pośrednio wpływa na kształt programu studiów poprzez ocenianie poszczególnych zajęć w ankietach. Obecnie studenci nie są członkami komisji ds. zapewnienia jakości kształcenia. Interesariusze zewnętrzni przekazują swoje opinie podczas spotkań z władzami Uczelni. Ich zrealizowaną rekomendacją dotyczącą programu studiów filologia było znaczące zwiększenie liczny godzin praktyk.

Wysoce niejasna w koncepcji kształcenia jest rola nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Władze Uczelni deklarują, iż są „pionierami wśród polskich uczelni wyższych” w zakresie wspomagania studiowania online. Już w 2021 roku wprowadziły do swego kształcenia jedną z internetowych platform edukacyjnych. Kształcenie na studiach niestacjonarnych w ramach ocenianego kierunku odbywa się w dużej mierze za pomocą metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia podkreśla, że „od kilkunastu lat każdy przedmiot z programu studiów posiada rozbudowany i opracowany przez wykładowcę kurs online, który zawiera nie tylko materiały dydaktyczne, ale przede wszystkim szereg różnorodnych aktywności zapewniających studentowi systematyczne i skuteczne nabywanie praktycznej wiedzy i umiejętności w dowolnym miejscu i czasie, przy synchronicznym i asynchronicznym kontakcie z wykładowcą i innymi studentami”. Organizacja roku akademickiego wskazuje na realizację jedynie dwóch zjazdów w trybie tradycyjnym (kontaktowym), a pozostałe realizowane są online. Mimo tak dużej dawki zajęć prowadzonych za pomocą metod i technik kształcenia na odległość w koncepcji ich specyfika, ich zalety, możliwość kształcenia specyficznych kompetencji, a także ich ograniczenia nie znalazły żadnej wzmianki.

Koncepcja kształcenia właściwie przemilcza cel zastosowania takiej metodyki pracy dydaktycznej, wskazując jedynie na – często podkreślaną – możliwość pozyskania studentów niezależnie od uwarunkowań geograficznych oraz umożliwienie im elastycznego czasowo dostępu do materiałów. Trudno zatem stwierdzić, by – mimo szerokiego zastosowania – kształcenia przy pomocy metod i technik kształcenia na odległość było dla tworzenia koncepcji kształcenia istotne i wpłynęło na jej kształt. Uczelnia przygotowana jest infrastrukturalnie do prowadzenie zajęć w formie zdalnej.

Efekty uczenia się częściowo są zgodne z koncepcją i celami kształcenia sformułowanymi dla kierunku. Odzwierciedlają one bowiem mało specyficzne i nieprecyzyjne cele kształcenia, a także nieokreślony w sposób klarowny katalog ról zawodowych/zawodów, do wykonywania których mają przygotowywać studia. Efekty uczenia się zakładają zdobywanie przez studentów wiedzy i umiejętności zorientowanych na „zastosowanie praktyczne na rynku pracy”, lub po prostu „na zastosowanie praktyczne” czy też na „wykorzystywanie w pracy zawodowej”. W efektach wskazuje się w sposób ogólnikowy na zastosowanie wiedzy i umiejętności „w pracy filologa” czy „w pracy zawodowej filologa” a także jeszcze szerzej ich zastosowanie „na rynku pracy w biznesie” lub działalności zawodowej o charakterze filologicznym, nie informując konkretnie, o jakie zadania zawodowe chodzi. W kilku efektach wskazuje się bez niezbędnego sprecyzowania na „typowe sytuacje językowe i społeczne istotne dla pracy zawodowej”, czy „zasady etyki zawodowej”. Stwierdzić więc należy, że powyższe efekty nie są sformułowane w sposób specyficzny dla ocenianego kierunku, gdyż nie jest jasne, o jakie zawody oraz jakie zadania chodzi.

Mowa jest także o dobrym wykonywaniu zawodu nauczyciela, mimo iż koncepcja kształcenia nie zakłada przygotowania do nabycia kwalifikacji umożliwiających wykonywanie zawodu nauczyciela.

Ponadto ogólne efekty uczenia się sformułowane zostały w sposób bardzo skomplikowany i tak szeroko, że nie precyzują zakresu wiedzy będącej celem kształcenia na ocenianym kierunku. Dla całego kierunku – zatem jako obowiązujące wszystkich studentów kierunku – wskazano efekty uczenia się realizowane w poszczególnych specjalizacjach. W efektach stosowane są zapisy dotyczące dyscyplin lub obszarów naukowych, które w sposób niezrozumiały odnoszą się do ich wzajemnych relacji w ramach oferowanego kształcenia.

Wśród efektów dla kierunku uwzględniono również efekty, który mówią o osiągnięciu przez studentów poziomu B2 według ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego, niebędącego językiem studiów na studiach I stopnia oraz efekt, który mówi o osiągnięciu przez studentów poziomu B2+ według ESOKJ w zakresie drugiego języka obcego, niebędącego językiem studiów na studiach II stopnia.

Efekty uczenia się sformułowane dla poszczególnych zajęć nie są w pełni zgodne z profilem praktycznym, gdyż podobnie jak te zdefiniowane dla kierunku, odnoszą się jedynie w sposób generyczny do zastosowania wiedzy i umiejętności w sferach działalności zawodowej, jak np. w efektach uczenia się zajęć *komunikacja społeczna* wskazuje się bardzo niespecyficznie na „skuteczne wykorzystanie technik komunikacyjnych w pracy zawodowej”, „stosowaniu wiedzy w praktyce w zakresie wybranej specjalizacji” czy umiejętności formułowania krytycznych wniosków ‘dla pracy’, a także „krytycznych ocen w pracy zawodowej”. W efektach szczegółowych poszczególnych zajęć powielane są niespecyficzne sformułowania stosowane w ogólnych efektach uczenia się.

W przypadku kilku zajęć żaden z efektów nie wykazuje powiązania z praktycznym profilem kierunku, np. zajęcia *antropologia kulturowa* i *wykład monograficzny czy interpretacje współczesnej literatury niemieckojęzycznej*. Takich powiązań nie wykazują również efekty uczenia się dla *seminarium magisterskiego* na poziomie studiów II stopnia; efekt „zdobywa wiedzę o charakterze i specyfice badań literaturoznawczych” jest szczególnie rażący, gdyż odnosi się do generycznego efektu uczenia się, nie

mówiącego nic na temat wiedzy z zakresu literaturoznawstwa. Podobnie rzecz ma się z efektem uczenia się „zna wybrane teorie literaturoznawcze (również te z pogranicza literaturoznawstwa i innych obszarów wiedzy)”, który powiązany jest z ogólnym efektem uczenia się „zna i rozumie w pogłębiony sposób z zakresu językoznawstwa/przekładoznawstwa (...) zorientowaną na jej zastosowanie praktyczne”. Podobnie w sylabusie *seminarium magisterskiego z zakresu językoznawstwa* nie odnotowano żadnych efektów uczenia się dla tych zajęć, które wskazywałyby na odniesienia do zastosowania wiedzy czy umiejętności zgodnie z praktycznym profilem kierunku, mimo iż odwołują się one do ogólnych efektów uczenia się.

Efekty uczenia się w zakresie wiedzy i kompetencji są w większości przypadków zgodne z charakterystykami drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji w odniesieniu do studiów pierwszego oraz na poziomie 7 PRK w odniesieniu do studiów drugiego stopnia. Brak jest odniesień do odpowiednich charakterystyk 6. poziomu (wykorzystanie wiedzy wykonywaniu zadań „w warunkach nie w pełni przewidywalnych”, a także wykonywaniu zadań „typowych” dla działalności zawodowej) oraz 7. poziomu PRK (wykorzystanie wiedzy przy „innovacyjnym” wykonywaniu zadań „w nieprzewidywalnych warunkach”).

Wiele efektów na poziomie poszczególnych zajęć sformułowanych zostało w sposób nieprawidłowy. Efekty szczegółowe wskazane dla bardzo licznych zajęć powielają efekty zdefiniowane dla kierunku, dla przykładu: w zestawie zajęć *Technologie informacyjno-komunikacyjne*: efekt „student posiada wiedzę z zakresu nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych wykorzystywanych w pracy zawodowej filologa” to powtórzenie innego efektu kierunkowego, a efekt „Student potrafi porozumiewać się z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych oraz tworzyć warsztatu pracy własnej przy pomocy źródeł internetowych” to także powtórzenie innego efektu. Podobna sytuacja dotyczy zajęć *Dydaktyka nauczania języka angielskiego I*. Ponadto sformułowany dla zajęć *Dydaktyka nauczania języka angielskiego I* efekt „potrafi wykorzystać wiedzę i umiejętności językowe właściwe dla studiowanego kierunku zgodnie z wymaganiami określonymi dla poziomu co najmniej C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, co pozwala na dobre wykorzystanie zawodu nauczyciela” powtarza i nie uszczegółowia innego efektu sformułowanego dla kierunku.

Kolejną nieprawidłowość stanowi wadliwe powiązanie efektów uczenia się odniesionych do niektórych zajęć z ogólnymi założonymi dla kierunku efektami uczenia się.

Ponadto zajęcia *Antropologia kulturowa*, które zgodnie z sylabusem prowadzone są w języku polskim mają prowadzić do osiągnięcia efektu uczenia się „ma zdolność do efektywnego i doświadczonego komunikowania się z ekspertami z różnych dziedzin nauki zarówno w języku obcym jak i ojczystym...”.

Kolejna nieprawidłowość polega na braku związku pomiędzy celami kształcenia zajęć a zdefiniowanymi dla nich efektów uczenia się, dla przykładu: *PNJA – konwersacje*, efekt „student zna i rozumie w pogłębionym i zaawansowanym stopniu wiedzę z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa i kulturoznawstwa obszaru, na którym występuje język angielski, a która jest zorientowana na jej zastosowanie praktyczne w pracy zawodowej” nie odpowiada celom kształcenia, które zakładają przede wszystkim rozwijanie efektywnej komunikacji w języku angielskim.

W sylabusach niektórych zajęć prowadzonych przez kilka semestrów wskazano jedynie efekty uczenia się osiągane w końcowym etapie kształcenia. Zestaw efektów uczenia się nie uwzględnia więc progresji wiedzy i umiejętności w poszczególnych semestrach (co m.in. uniemożliwia właściwą weryfikację), np. sylabus zajęć *Dydaktyka nauczania języka angielskiego I* obejmuje 4 semestry (III, IV, V, VI), efekt „ma wiedzę językową z zakresu języka angielskiego, umożliwiającą posługiwanie się nim na poziomie C1 wg skali biegłości językowej ESOKJ, zorientowaną również na zastosowanie praktyczne podczas pracy

nauczyciela (semestry III-VI) sformułowany jest „łącznie” i nie uwzględnia progresu w osiąganiu biegłości językowej w poszczególnych semestrach.

Wyżej wymienione nieprawidłowości w sposobie formułowania efektów uczenia się powodują brak możliwości skutecznego ich zweryfikowania.

Uczelnia, zgodnie z programem, którego realizację rozpoczęła od roku akademickiego 2023/2024, nie kontynuuje prowadzenia specjalizacji pn. nauczyciel języka angielskiego, nauczyciel języka niemieckiego, które oferowała na wcześniejszych cyklach kształcenia i nie zakłada przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela. Z analizy programów studiów, w tym efektów szczegółowych dla zajęć oraz z analizy kwalifikacji wydawanych przez Uczelnię uwidocznionych w suplementach wydawanych absolwentom wynika jednak, że kontynuuje kształcenie nauczycieli na drugim i trzecim roku studiów I stopnia oraz drugim roku studiów II stopnia. W koncepcji kształcenia nie uwzględniono tego faktu, zatem koncepcja nie jest spójna z programem realizowanym w roku akademickim 2023/2024. Koncepcja nie określa zakresu przygotowania zawodowego do wykonywania zawodu nauczyciela w systemie oświaty, nie odnosi się do etapów edukacyjnych, do których kwalifikacje otrzymuje absolwent jako nauczyciel przedmiotu (języka angielskiego albo języka niemieckiego). Nie jest więc sformułowana w sposób zgodny z wymaganiami określonymi w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela. Ponadto, co najważniejsze, efekty uczenia się przyjęte dla kierunku w ramach kontynuowanej ścieżki nauczycielskiej nie są dostosowane do wymogów standardu i nie zawierają pełnego zakresu ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w tym standardzie. Problem ten dotyczy wszystkich zajęć specjalizacji nauczycielskiej, w tym praktyk zawodowych. Należy tu dodatkowo nadmienić, iż wprawdzie dla cyklu kształcenia rozpoczynającego się w roku 2022/2023, zmieniono nazwę specjalizacji na lingwistyka w biznesie z modułem pedagogicznym, ale w jej ramach efekty uczenia się oraz treści zawarte w programie w dalszym ciągu jednoznacznie odnoszą się do pełnienia roli nauczyciela oraz do nauczania na poszczególnych etapach edukacyjnych, więc sformułowane są w sposób właściwy wyłącznie dla standardu kształcenia nauczycieli. Oznacza to, że Uczelnia dla tego cyklu nadal prowadzi przygotowanie umożliwiające uzyskanie kwalifikacji do nauczania w szkole w systemie oświaty. Świadczy o tym dodatkowo przedstawiona dokumentacja praktyk, w której niezmiennie, do dnia wizytacji na kierunku, praktyki odbywają się w szkołach działających w systemie oświaty (podstawowych i ponadpodstawowych), w ramach systemu klasowo-lekcyjnego, a studenci osiągają podczas tych praktyk efekty uczenia się wpisujące się w standard.

Problemem najistotniejszym, powiązany z wyżej opisanymi, jest prowadzenie przez Uczelnię przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela w sytuacji, gdy obowiązujące przepisy prawa, w tym Ustawa, nie umożliwiają jej prowadzenia takiego przygotowania jako jednostce niespełniającej warunków określonych w Ustawie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Nie sformułowano jasnej i homogenicznej koncepcji kształcenia. Cele stawiane przed kształceniem na ocenianym kierunku są bardzo ogólnikowe. Ofertę dydaktyczną zorientowano głównie na podnoszeniu umiejętności językowych oraz na rozwoju kompetencjach społecznych, lecz bez

ukierunkowania na konkretne sprawności i kompetencje, potrzebne do wykonywania określonych zawodów. Nie wskazano – poza zawodem nauczyciela i tłumacza – wyraźnego wykazu zawodów, do wykonywania których przygotowuje kształcenie. Taka ogólnie nakreślona koncepcja i cele kształcenia nie są zgodne ze strategią rozwoju Uczelni.

Kierunek przyporządkowano do dwóch dyscyplin naukowych, które pozostają merytorycznie właściwe dla kształcenia filologicznego.

Interesariusze wewnętrzni (studenci, ogół nauczycieli akademickich) nie mają wpływu na tworzenie oraz rozwój koncepcji kształcenia, natomiast wpływ interesariuszy zewnętrznych jest niewielki.

Efekty uczenia się odzwierciedlają generyczną koncepcję kształcenia, nie wskazują – poza efektami dla specjalizacji tłumaczeniowej – konkretnych sfer czy kontekstów zawodowych, których mają dotyczyć. Nie odpowiadają też profilowi praktycznemu, zarówno na poziomie kierunku, jak i na poziomie specjalizacji. Efekty nie opisują wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych mających zostać przyswojone przez studentów w sposób trafny, specyficzny, realistyczny oraz pozwalający na stworzenie adekwatnego systemu weryfikacji. Efekty uczenia się dla poszczególnych zajęć nie są uszczegółowione i w bardzo licznych przypadkach powielają te sformułowane dla kierunku.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. zbyt dużego stopnia ogólności i niespójności koncepcji kształcenia;
2. braku zgodności koncepcji kształcenia na kierunku ze strategią rozwoju Uczelni;
3. nieuwzględnienia praktycznego zastosowania wiedzy w przygotowaniu do działalności zawodowej związanej z kierunkiem w obrębie dyscyplin, do których kierunek został przyporządkowany;
4. ogólnego formułowania efektów uczenia się dla poszczególnych zajęć, które nie określają specyficznego zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, które powinny być podczas tych zajęć osiągnięte przez studentów;
5. sformułowania efektów uczenia się w sposób niezrozumiały;
6. nieweryfikowalności tych efektów uczenia się, które zostały określone w sposób niejasny i niezrozumiały;
7. dalszego prowadzenia kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela w szkole w systemie oświaty stojącego w sprzeczności zarówno z aktualną koncepcją kształcenia na kierunku jak i z obowiązującym stanem prawnym.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie zawiera treści z zakresu modułów zajęć podstawowych (np. wybrane zagadnienia z filozofii, psychologia ogólna, BHP, technologie informacyjne, lektorat w programie studiów I stopnia oraz komunikacja społeczna, prawo i etyka w działalności zawodowej, lektorat w programie studiów II stopnia), modułów zajęć kierunkowych (kształcenie w zakresie języka kierunkowego danej specjalności, zajęcia z zakresu językoznawstwa, literaturoznawstwa, kulturoznawstwa), modułów zajęć specjalizacyjnych (trzy bloki do wyboru). Przygotowanie zawodowe w założeniu Uczelni zapewnione jest przez realizację kształcenia w obrębie modułów specjalizacyjnych: język angielski/język niemiecki w biznesie, tłumaczenia oraz lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym.

Treści programowe tylko częściowo odpowiadają bardzo ogólnie sformułowanej koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się. Odwołują się one do dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, lecz nie odzwierciedlają wiodącej roli językoznawstwa. W programie studiów I stopnia w module zajęć kierunkowych występują tylko trzy zajęcia, w których obecne są treści o ewidentnym charakterze językoznawczym i są to: *gramatyka opisowa języka angielskiego/niemieckiego* (8 ECTS), *historia języka z elementami gramatyki* (3 ECTS), *wybrane zagadnienia języka popkultury* (2 ECTS) w łącznym wymiarze 13 punktów ECTS. Treści, które przypisać można do dyscypliny literaturoznawstwo pojawiają się w sylabusach trzech zajęć (*historia literatury anglojęzycznej/niemieckojęzycznej*, *historia i kultura krajów angielskiego/niemieckiego obszaru języka*), w łącznym wymiarze punktów 14 ECTS co prowadzi do stwierdzenia, że treści programowe nie są zgodne z proporcjami przyporządkowania kierunku do dyscyplin.

Treści programowe dla poszczególnych zajęć sformułowano jako zestaw zagadnień, realizowanych chronologicznie podczas każdych kolejnych zajęć. Zakres treści programowych dla poszczególnych zajęć podawany jest najczęściej hasłowo jako spis zagadnień tematycznych. Przykładowo dla zajęć *praktyczna nauka języka angielskiego – fonetyka* treści sformułowano w następujących punktach: wprowadzenie do zajęć: fonetyka, fonologia, fonem, akcent wyrazowy etc. Narządy mowy. Produkcja dźwięków i mowy. Angielskie samogłoski. Czytanie na głos. Natomiast dla zajęć *praktyczna nauka języka niemieckiego - gramatyka praktyczna* przyjęto następujące treści kształcenia: zdania podrzędnie złożone: zdania podrzędnie złożone przyczynowe i skutkowe, zdania podrzędnie złożone czasowe i warunkowe, grupa nominalna, zaimek, czasownik. Praktyka stosowania bardzo lapidarnie sformułowanych treści kształcenia jest powszechna, co potwierdza kolejnych kilka przykładów zapisów w sylabusach:

- *Dydaktyka nauczania języka angielskiego I* – How to teach vocabulary. Lexical Approach; How to teach grammar; How to teach pronunciation; Error correction.
- *Antropologia kulturowa*, np. temat; antropologia języka, zagadnienia: „metafory w naszym życiu” – antropologia języka, czy też Temat: Antropologia i ekologia, Ekologia antropologiczna jako nauka.
- *Podstawy zarządzania i przedsiębiorczości II*, Modele biznesowe czy finanse przedsiębiorstwa.

Przykłady te pokazują wyraźnie, że przynajmniej dla części zajęć informacje, które mają stanowić treści programowe ograniczone zostały do elementów wiedзовych, pomijając lub marginalizując treści powiązane z kategoriami umiejętności oraz kompetencji społecznych.

Osobnym problemem jest sformułowanie zakresu treści programowych w sposób niekonsekwentny i przypadkowy, zapisy w kartach zajęć bardzo różnie przedstawiają treści programowe, widoczne są różnice ich relacji do efektów uczenia się oraz koncepcji kształcenia. Niektóre niekonsekwencje w sformułowaniu treści programowych wymienione zostały poniżej:

- treści kształcenia podawane są niekonsekwentnie, w jednych sylabusach w języku polskim, w innych zaś w języku kształcenia danej specjalności (np. *PNJN – gramatyka praktyczna*);
- treści programowe są sformułowane w taki sposób, że nie niosą z sobą żadnej wartości informacyjnej, są zatem bezużyteczne w komunikacji z interesariuszami, przede wszystkim studentami, dla przykładu zajęcia *Rynek pracy I* czy *Podstawy zarządzania i przedsiębiorczości*: analiza dostępnej literatury, własne doświadczenia;
- zapisy treści kształcenia powielają niespecyficzność efektów uczenia się w odniesieniu do przygotowania studentów do wykonywania ról zawodowych: np. *PNJA-gramatyka praktyczna* – brak informacji dotyczących enigmatycznych sformułowań o zastosowaniu podejmowanych na zajęciach struktur gramatycznych „w sytuacjach codziennych i zawodowych”;
- w ramach zajęć *Dydaktyka nauczania języka angielskiego I* brak jest treści odpowiadających efektowi uczenia się „rozumie procesy uczenia się oraz nauczania języka oraz ma świadomość zmiennych interferujących w procesie przyswajania języka pierwszego i języka obcego (semestry III-VI)”. W treściach nie uwzględniono procesów przyswajania języka pierwszego.

Treści programowe nie są kompleksowe, co jest szczególnie zauważalne w odniesieniu do zajęć językoznawczych (a więc kluczowych z punktu widzenia przyporządkowania kierunku do dyscyplin). W ramach zajęć kierunkowych uwzględniono trzy kursy o typowo językoznawczym charakterze, z czego jeden, *gramatyka opisowa języka angielskiego/niemieckiego* są zajęciami najbardziej podstawowym, zawierającymi ważne treści ogólne dotyczące opisu języka. Kolejny kurs *historia języka z elementami gramatyki* uzupełnia podstawową wiedzę o języku przekazując treści przede wszystkim o charakterze teoretycznym. Niezrozumiały jest wybór trzecich zajęć prezentujących zastosowanie językoznawstwa w opisie szczególnego zakresu komunikacyjnego, jakim jest język popkultury. Wybrany obszar komunikacyjny nie jest konstytutywny ani dla komunikacji życia codziennego, nie jest także relewantny dla trzech specjalizacji. W programie studiów brakuje przede wszystkim kluczowych treści z zakresu językoznawstwa stosowanego, prezentującymi treści najnowsze z zakresu np. lingwistyki języków specjalistycznych, lingwistyki dyskursu, lingwistyki (inter)kulturowej czy lingwistyki tekstu, a także takich, w których wskazywano by na relacje współczesnego językoznawstwa z innymi dyscyplinami nauki.

Ponadto treści kształcenia nie odzwierciedlają współczesnego stanu badań językoznawstwa i literaturoznawstwa, o czym świadczą m.in. wskazane w sylabusach pozycje z zakresu literatury podstawowej. Są to publikacje naukowe i podręczniki często leciwe, i tak m.in. dla zajęć:

- *Dydaktyka nauczania języka angielskiego I* – literatura przedmiotu wydana została w latach 2000, 2007, 2010, 2011;
- *Kompozycja i stylistyka* – najnowsza pozycja pochodzi z roku 2014 roku;
- *Metody efektywnego uczenia się i nauczania* – najnowsza pozycja wydana została w 2010 roku;
- *Wybrane zagadnienia z filozofii* – najnowsza literatura pochodzi z 2011 roku;
- *Antropologia kulturowa* – najnowsza publikacja wydana została w 2012 roku;
- *Metodologia badań językowych* – najnowsza literatura to pozycja z 2009 roku;
- *Pedagogika* najnowsza pozycja w 2014 roku;

- *Psychologia wychowania* najnowsza 2012, pojawia się pozycja z 1983 roku.
- *Tłumaczenie pisemne tekstów specjalistycznych* najnowsza pozycja literatury wydana została w 2001 roku, wskazano także pozycje z lat 1969, 1996.

Treści programowe w zakresie kontynuowanego przez Uczelnię przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela, podobnie jak wcześniej omawiane efekty uczenia się dla tej specjalizacji, nie są zgodne z obowiązującymi wytycznymi standardu i nie pozwalają na osiągnięcie efektów ze standardu. Ponadto, niezgodnie z deklaracjami Uczelni, zawarte w opisach zajęć treści potwierdzają raz jeszcze, iż Uczelnia prowadzi przygotowanie do wykonywania zawodu nauczyciela dla dwóch cykli kształcenia rozpoczynających się w latach 2021/2022 oraz 2022/2023 pomimo, iż nie posiada uprawnień do prowadzenia takiego przygotowania. Potwierdzają to już same nazwy zajęć np. *dydaktyka nauczania języka angielskiego – I i II etap edukacyjny*, *pedagogika – I II etap edukacyjny*, *psychologia – III etap edukacyjny*, a także treści zamieszczone w programie. Problemem powiązany jest uwzględnienie treści dotyczących I etapu edukacyjnego, którego przygotowanie do nauczania przedmiotu (języka obcego) dotyczyć nie może.

Czas trwania studiów oraz nakład pracy mierzony liczbą punktów ECTS konieczny do ukończenia studiów zapewniają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Przypisanie punktów ECTS do zajęć w planie studiów jest w przypadku wszystkich zajęć nieprawidłowe.

Nieprawidłowość polega na włączeniu godzin konsultacji do zajęć kontaktowych studentów bez wskazania odrębnie dla nich sformułowanych efektów uczenia się oraz treści programowych, także w bardzo różnym wymiarze godzinowym. Liczba godzin konsultacji włączonych do ECTS jest niewspółmierna do zaplanowanych dla tych zajęć godzin kontaktowych, przykładowo:

- 15 godzin – m.in. dla zajęć *technologie informacyjne w glottodydaktyce czy tłumaczenia konsekwentne* – w ramach każdego z tych zajęć zaplanowano 24 godz. kontaktowe z nauczycielem akademickim;
- 20 godzin – m.in. dla zajęć *PNJN – gramatyka praktyczna* – w ramach tych zajęć zaplanowano 48 godz. kontaktowych z nauczycielem akademickim;
- 25 godzin – m.in. dla zajęć *Pedagogika ogólna* – w ramach tych zajęć zaplanowano 48 godz. kontaktowych z nauczycielem akademickim;
- 30 godzin – m.in. dla zajęć *WD – kurs podręcznikowy I* – w ramach tych zajęć zaplanowano 48 godz. kontaktowych z nauczycielem akademickim;
- 50 godzin – m.in. dla zajęć *Dydaktyka nauczania języka niemieckiego I* – w ramach tych zajęć zaplanowano 96 godz. zajęć kontaktowych z nauczycielem akademickim;
- 60 godzin – m.in. dla zajęć *Tłumaczenia pisemne* – w ramach tych zajęć zaplanowano 96 godz. kontaktowych z nauczycielem akademickim.

Harmonogram realizacji programu studiów w kontynuowanej specjalizacji nauczycielskiej obejmuje semestry 3-6 na studiach I stopnia oraz 1-4 na studiach II stopnia. Wymiar godzin oraz punktów ECTS przypisanych zajęciom z zakresu kształcenia nauczycielskiego nie jest prawidłowy. Nie uwzględniono wytycznych dotyczących konstrukcji zajęć w ramach grupy zajęć C (brakuje *podstaw dydaktyki*) i liczba godzin w tej grupie oraz liczba ECTS są zaniżone. Zamiast co najmniej 60 godzin i 3 ECTS, zaplanowano tylko 24 godziny i 2 ECTS. Nie uwzględniono również zajęć zintegrowanych z realizacją praktyki w grupie zajęć B, czego wymaga standard.

Poważnym problemem dotyczącym harmonogramu przygotowania nauczycielskiego jest wyraźne przekroczenie dopuszczalnego progu liczby ECTS uzyskiwanej w ramach kształcenia z wykorzystywaniem

metod i technik kształcenia na odległość. Zgodnie z wymogami standardu, w grupie zajęć B-F liczba ECTS, jaka może być uzyskana w ramach takiego kształcenia nie może być większa niż 25% sumy liczby punktów ECTS określonej dla tych zajęć. W programie wartość 25% została przekroczona w grupach zajęć B, C oraz D blisko dwukrotnie. Dodatkowym, jeszcze poważniejszym problemem jest poziom implementacji planu studiów, gdyż podczas wizytacji stwierdzono, iż na studiach wspomaganych internetowo, a w taki sposób realizowane jest kształcenia na kierunku, w jednym semestrze odbywa się de facto jeden zjazd na studiach niestacjonarnych (stacjonarne nie są prowadzone) i faktycznie realizowana liczba zajęć zorganizowanych w Uczelni nie odpowiada wymogom standardu w najmniejszym stopniu, gdyż na przykład zamiast 15 godzin zajęć psychologii – I i II etap edukacyjny w kontakcie bezpośrednim w semestrze mają miejsce jedynie 2 godziny, gdyż pozostałe odbywają się w formie nieobowiązkowych konsultacji. Uczelnia zatem w rażąco sposób nie stosuje wymogów standardu w odniesieniu do kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela, które prowadzi. W konsekwencji powyższych uwag, ocena sekwencji zajęć w module przygotowania nauczycielskiego nie może być rzetelnie przeprowadzona.

Zatem stwierdzić należy, iż nakład pracy przypisany do poszczególnych zajęć nie jest poprawnie obliczony i nie zapewnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Sekwencja zajęć podana w planie studiów jest prawidłowa: zajęcia o charakterze wprowadzającym poprzedzają zajęcia specjalnościowe i są dla nich podbudową. Zajęcia prowadzone są w formie wykładów oraz ćwiczeń. Wykłady obecne są w zasadzie tylko w grupie zajęć kierunkowych. Jedynym zajęciem na studiach II stopnia prowadzonym w formie wykładu jest *wykład monograficzny*, dla pozostałych zajęć, dla których zaplanowano wykłady, przewidziano również ćwiczenia lub konwersatoria, jak np. dla zajęć *językoznawstwo stosowane* czy *wybrane zagadnienia z historii/teorii*. Dobór form zajęć jest właściwy wobec zaplanowanych efektów uczenia się.

Według informacji zawartych w programie studiów, studenci mają zapewniony wybór zajęć w wymiarze 42% liczby punktów ECTS, co odpowiada punktom 75,6 ECTS na studiach I stopnia oraz wybór zajęć w wymiarze 53% liczby punktów ECTS, co odpowiada 63,6 punktom ECTS na studiach II stopnia. Zajęcia wybieralne stanowią na studiach I stopnia to *Język obcy (do wyboru)* (7 ECTS) oraz zajęcia specjalnościowe (każda z trzech specjalności po 62 ECTS). Zgodnie z deklaracjami Uczelni zajęcia *proseminarium dyplomowe* (6 ECTS) jest skorelowane z wybraną specjalizacją, nie można go zatem zaliczyć do zajęć do wyboru. Liczba zajęć do wyboru w programie studiów I stopnia wynosi zatem realnie 67 ECTS, co stanowi 37,2% całego programu studiów. Program ten spełnia wymogi dotyczące wybory zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% wszystkich ECTS. Na studiach II stopnia wybór specjalizacji dokonywany jest w ramach postępowania rekrutacyjnego. Studenci rozpoczynając studia na danej specjalizacji mogą elastycznie kształtować swoją ścieżkę kształcenia dokonując wyboru jedynie następujących zajęć: *Język obcy (do wyboru)* (7 ECTS) oraz *seminarium magisterskie* (choć i ono w większości przypadków determinowane jest realizowaną specjalizacją) (15 ECTS). Zatem łączna liczba ECTS przypisana do zajęć rzeczywiście wybieranych podczas studiów wynosi 22 ECTS, tj. 18,3% wszystkich ECTS. Program studiów II stopnia nie spełnia wymogów dotyczących możliwości elastycznego kształtowania własnej ścieżki kształcenia w postaci wyboru zajęć, do których przypisano nie mniej niż 30% ECTS.

Program studiów I i II stopnia formalnie zawiera zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne w wymaganym wymiarze punktów ECTS. Część z tych zajęć nie jest jednak prowadzona w warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej i przede wszystkim w sposób umożliwiający wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. W przypadku studiów I stopnia do zajęć

kształtujących umiejętności praktyczne nie można zaliczyć: *PNJA/PNJN – konwersacje* (15 ECTS), *PNJA/PNJN – kurs zintegrowany* (15 ECTS), *Metody efektywnego uczenia się i nauczania* (3 ECTS), *Wybrane zagadnienia języka popkultury* (2 ECTS) z grupy zajęć kierunkowych. Do zajęć o charakterze praktycznym zaliczyć można wszystkie zajęcia proponowane w ramach trzech specjalizacji. Zatem program studiów zawiera 62 ECTS (a nie 97 ECTS) przypisane do zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, co stanowi 34,4% łącznej liczby punktów ECTS. Program studiów I stopnia nie spełnia wymogu realizacji zajęć prowadzonych warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej w wymiarze najmniej połowy całkowitej puli punktów ECTS.

Podobnie do grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne na studiach II stopnia zakwalifikować nie można zajęć z modułu zajęć podstawowych oraz kierunkowych: *Komunikacja społeczna* (3 ECTS), *PNJA/PNJN – konwersacje* (13 ECTS), *PNJA/PNJN – kurs zintegrowany* (13 ECTS). Do zajęć o charakterze praktycznym zaliczyć można zajęcia zaplanowane w ramach każdej ze trzech specjalizacji o łącznej liczbie punktów (dla każdej z nich) 42 ECTS. Program studiów II stopnia zawiera zatem 42 ECTS, a nie jak deklaruje uczelnia 71 ECTS, przypisanych do zajęć prowadzonych warunkach właściwych dla danego zakresu działalności zawodowej. Program studiów II nie spełnia wymogu kształcenia na profilu praktycznym, gdyż oferuje 35% a nie minimum 50% zajęć kształtujących umiejętności praktyczne.

W programie studiów I oraz II stopnia zaplanowano zajęcia poświęcone kształceniu językowemu języka innego niż język kierunkowy, programy studiów I oraz II stopnia obejmują po 120 godz. zajęć kontaktowych (7 ECTS). Liczba ta jest właściwa.

Program studiów, które zostały przyporządkowane do dyscyplin humanistycznych, obejmuje zajęcia w wymiarze ponad 5 ECTS z zakresu nauk społecznych, odpowiednio w ramach specjalizacji *Język angielski/niemiecki w biznesie* 8 ECTS, w specjalizacji *Lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym* 16 ECTS oraz *Tłumaczenia* 5 ECTS. Konstrukcja programu studiów w tym aspekcie jest prawidłowa.

Program studiów realizowany jest z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. W programie studiów zaplanowano – zgodnie z dokumentacją kierunku – ok. 30% godzin przeprowadzonych zdalnie. Uczelnia deklaruje np. następujące proporcje łącznej liczby zajęć w stosunku do zajęć przeprowadzonych zdalnie dla studiów I następująco: dla specjalizacji *Język angielski/niemiecki w biznesie* 3000/1125, dla specjalizacji *Lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym* 3000/1050 oraz specjalizacji *Tłumaczenia* 3000/1050 godzin. W przypadku zajęć specjalizacyjnych większa liczba ECTS realizowana jest w deklaracjach uczelni w sposób tradycyjny (kontaktowy): dla studiów II stopnia dla przykładu, na specjalizacji *Język angielski/niemiecki w biznesie* na 29 ECTS realizowanych w kontakcie przypada 13 realizowanych zdalnie, w programie specjalizacji *tłumaczenia* 30 ECTS realizowanych tradycyjnie oraz 12 ECTS online, a w ramach specjalizacji *lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym* proporcje kształtują się następująco 323 ECTS zdanie oraz 10 ECTS online. Niepokojące są relacje pomiędzy realizacją zajęć z modułu zajęć podstawowych (7 ECTS tradycyjnie oraz 5 ECTS zdanie), w szczególności zajęć kierunkowych, w tym zajęć językowych w ramach języka kierunkowego (39 ECTS kontakcie bezpośrednim oraz 27 ECTS zdanie). Ze względu na rzeczywisty sposób realizacji kształcenia, gdzie podczas tzw. zjazdów stacjonarnych wielu studentom oferuje się możliwość uczestnictwa w zajęciach zdalnie (tylko nieliczne osoby znajdują się bezpośrednio w sali dydaktycznej), stwierdzić należy, że udział kształcenia zdalnego w realizacji kształcenia jest wyższy niż deklarowany w dokumentach, jednak niemożliwe jest jego oszacowanie.

Metody kształcenia zaplanowane dla zajęć przewidzianych programem studiów są w wielu przypadkach różnorodne i specyficzne dla poszczególnych zajęć oraz mogą zapewnić osiągnięcie przez studentów zaplanowanych do realizacji na poszczególnych zajęciach efektów uczenia, często dobrane są z uwzględnieniem najnowszych osiągnięć dydaktyki akademickiej. Jednak w programie studiów odnaleźć można także zajęcia, dla których określono metody niespecyficzne, jak np. *Kompozycja i stylistyka* z metodami wskazanymi jako „ćwiczenia ustna i pisemne, analiza różnych rozwiązań” czy *Pedagogika* z metodami określonymi jako „wykonywanie ćwiczeń”. Ponadto w programie studiów znajdują się zajęcia, w ramach których przewidziano metody kształcenia nie pozwalające na osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się, np. dla zajęć *językoznawstwo stosowane* prowadzonych w formie wykładu zaplanowano metody kształcenia nieadekwatne do tej formy kształcenia, takie jak dyskusja, burza mózgów czy praca w grupie. W ramach *seminarium magisterskiego* (4 semestry) zaplanowano metody: wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja, burza mózgów, praca w grupach, brak natomiast metod pracy prowadzących do realizacji takich efektów jak „(potrafi) korzystając ze stosowanych źródeł, produktywnie wyszukiwać i analizować informacje oraz formułować na ich podstawie krytyczne wnioski” oraz „(potrafi) samodzielnie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować samodzielne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własną karierą zawodową”.

Nieadekwatnie zakładany do celów jest dobór metod kształcenia w ramach zajęć wskazanych w programie studiów jako zajęcia kształtujące umiejętności praktyczne: nie uwzględniono tu specyficznych metod i narzędzi, które pozwalają na wykonywanie/symulowanie czynności praktycznych przygotowujących do kształcenia zawodowego. Ponadto charakterystyka takich metod jest niejednokrotnie bardzo ogólna i przez to niewiele mówiąca, np. rozwiązywanie zadań praktycznych, metody praktyczne – uczenie się przez działanie, zajęcia o charakterze warsztatowym). Dość uboga i nieadekwatna do celów kształcenia oraz efektów uczenia się jest paleta metod stosowanych w kształceniu językowym języka nie będącego językiem kierunkowym i tak dla lektoratu *języka angielskiego* przewidziano następujące metody pracy: wykład informacyjny, problemowy, dyskusja, burza mózgów, studium przypadku, praca zespołowa.

Metody kształcenia wykorzystywane do nauczania języków obcych są zróżnicowane, obejmują wiele różnych form, w tym pracę z podręcznikiem, ćwiczenia komunikacyjne, pracę z autentycznymi materiałami. Umożliwiają one uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka docelowego na zakładanym poziomie. Jednak obserwacja zajęć wykazała, że potencjał ten, szczególnie w zakresie dostosowania procesu uczenia się do potrzeb i umiejętności językowych do indywidualnych studentów, nie zawsze jest wykorzystywany. Podczas zajęć nie uwzględniono odpowiednio różnych poziomów znajomości języka wśród studentów i nie zastosowano adekwatnego zróżnicowania technik i zadań wobec nich.

Metody kształcenia nie umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb studentów, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

W roku akademickim 2023/2024 zajęcia na Uczelni są prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i to w wymiarze ponad 30% wszystkich godzin z nauczycielem akademickim.

W Kartach zajęć nie wskazano żadnych metod kształcenia, które są w pełni specyficzne dla tej formy pracy (np. laboratoria wirtualne, praca w wirtualnych zespołach, wykorzystanie specyficznych narzędzi IT itd.). Nauczyciele akademicy zapewniają studentom materiały dydaktyczne w formie elektronicznej

wykorzystywane na prowadzonych przez siebie zajęciach. Uczelnia dysponuje zasobami materiałów dydaktycznych w formie elektronicznej.

Program studiów I i II stopnia zakłada realizację praktyk zawodowych na każdej prowadzonej specjalizacji zawodowej. Efekty uczenia się dla praktyk zawodowych zostały określone wadliwie, a stwierdzone nieprawidłowości określa poniższy wykaz:

- W katalogu efektów brak zróżnicowania i progresji efektów uczenia się pomiędzy studiami I i II stopnia, a także pomiędzy kolejnymi etapami realizacji praktyk w obrębie każdego z poziomów studiów. W przypadku specjalizacji tłumaczeniowej i biznesowej efekty uczenia się na studiach I stopnia mają takie samo brzmienie jak efekty na studiach II stopnia (poza odniesieniem do poziomu biegłości językowej), natomiast w przypadku specjalizacji lingwistycznej z modułem pedagogicznym różnice są tylko nieznaczne. Idąc dalej, dla wszystkich etapów praktyk na studiach I stopnia przyjęto jeden wspólny zestaw efektów i analogicznie postąpiono na studiach II stopnia. W konsekwencji, w efektach uczenia się na obu poziomach studiów i kolejnych etapach realizacji praktyk nie wykazano ich progresji ani zróżnicowania, a studenci wielokrotnie osiągają te same efekty i są za nie wielokrotnie oceniani, przy czym komplet efektów osiągają już w semestrze 3 na studiach I stopnia;
- Liczba efektów, ich generyczny charakter oraz założony zakres merytoryczny nie są współmierne do nakładów pracy studenta wyrażonych punktami ECTS. Założono 5-6 efektów do osiągnięcia podczas wieloetapowej praktyki, gdzie sumaryczne nakłady pracy wynoszą 32 ECTS (800 godzin) na studiach I stopnia, a na studiach II stopnia 16 ECTS (400 godzin), przy czym, jak zauważono wcześniej, efekty na studiach I i II stopnia się praktycznie nie różnią. Nakłady pracy są więc znacznie przeszacowane, a liczba i zakres efektów zbyt ograniczone. Problem powiązany to znacznie zawężony katalog efektów w kategorii umiejętności oraz kompetencji społecznych. Dla przykładu, w sylabusie praktyk specjalizacji *język angielski/niemiecki w biznesie* to zaledwie dwie umiejętności: posługiwanie się terminologią w celu sprawnej komunikacji oraz wykorzystywanie wiedzy z zakresu funkcjonowania firmy, a w kategorii kompetencji społecznych – tylko jedna, dotycząca podejmowania wyzwań w pracy zawodowej. Nie uwzględniono więc właściwie i wystarczająco zastosowań wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych w środowisku zawodowym – brak ich adekwatnej praktycznej, zawodowej implementacji, typowej dla kierunku o profilu praktycznym;
- Efekty przyjęte w kategorii wiedzy nie są specyficzne dla zajęć typu *praktyka zawodowa* i niezgodne z ogólnym celem praktyk, podczas których student, co do zasady, weryfikuje i stosuje w środowisku zawodowym kompetencje uzyskane w wyniku realizacji programu studiów. Ponadto, z uwagi na środowisko i warunki, w jakich praktyki mają miejsce, efekty te nie są możliwe do osiągnięcia. W efektach widoczny jest nacisk na wiedzę (3 rozbudowane efekty w tej kategorii znalazły się w sylabusie praktyki tłumaczeniowej) z zakresu wiedzy o języku, historii literatury, historii języka, stanowiących podstawę kształcenia na kierunku. Dodatkowo, powiązano te efekty z charakterystykami „WG” oraz „WK” (jednocześnie) wg PRK (co już wcześniej było wykazane jako procedura niewłaściwa w ocenie kryterium 1) pomimo, że efekty te są według programu studiów osiągane na dedykowanych zajęciach, powiązanych z dyscyplinami, do których przyporządkowano kierunek oraz dyscyplinami subsydiarnymi. Analogiczna uwaga dotyczy poziomu biegłości językowej, w tym znajomości terminologii, która zgodnie z programem rozwijana jest w wyniku realizacji zajęć praktycznej nauki języka oraz zajęć specjalizacyjnych. Ponadto, efekty praktyk nieprawidłowo zakładają osiąganie takich kompetencji podczas praktyki, a także, dodatkowo błędnie – jednocześnie na poziomach B2 i C1 ESOKJ na studiach I stopnia oraz C1 i C2 ESOKJ na studiach II stopnia.

Efekty dla praktyk nie mogą więc być uznane za adekwatne dla realizowanego programu i zawartych w nim zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w kontekście ich wykorzystania w sytuacji zawodowej, gdyż takiego założenia program nie realizuje. Efekty niewystarczająco wskazują, które zakresy wiedzy i umiejętności wynikające ze zrealizowania programu student wykorzystuje podczas praktyki.

Powyżej wskazane nieprawidłowości w odniesieniu do efektów skutkują brakiem możliwości osiągnięcia celów kształcenia założonych w programie praktyk, w tym m.in. konfrontacji zdobytej wiedzy teoretycznej z praktyczną działalnością zawodową, zdobywania doświadczeń w samodzielnym i zespołowym wykonywaniu obowiązków zawodowych.

We wszystkich sylabusach dotyczących praktyk zauważalny jest brak działań jakościowych odnośnie konstruowania ich efektów, gdyż duża liczba nieprawidłowości indukuje kolejne np. w określaniu treści dla praktyk, rozliczania nakładu czasu pracy studenta, metod weryfikacji i oceny osiąganych efektów, ogólnego nieuporządkowania praktyk, braku podejścia systemowego do praktyk w ramach prowadzonego przez Uczelnię kierunku studiów.

Treści programowe praktyk z założenia nie stanowią zamkniętego katalogu i nie mają charakteru stałego. W sylabusach podano jedynie „przykładowe zakresy praktyk zawodowych”, co oznacza, że *de facto* żadne treści programowe nie zostały zdefiniowane w programie, mogą być dowolnie dobierane, przekształcane, a każdy student może realizować zgoła odmienne treści. Analiza tych przykładowo określonych treści odsłania problemy powielające te, które zostały opisane w analizie i ocenie efektów uczenia się. Nie uwzględniają one bowiem zróżnicowania i progresji pomiędzy poziomami studiów oraz etapami realizacji praktyk – katalogi przykładów treści w całości się pokrywają dla studiów I i II stopnia, a dla wszystkich etapów realizacji praktyk przyjęto jeden wspólny przykładowy katalog treści.

Dodatkowo, sam sposób formułowania tych przykładowych treści należy uznać za wadliwy. W przypadku specjalizacji lingwistycznej z modułem pedagogicznym to częściowo spis czynności praktykanta (np. obserwowanie, przygotowanie), częściowo wymagania dotyczące zaliczenia (np. wypełniony dziennik praktyk, 10 konspektów, opinia o przebiegu praktyki).

Treści podane jako przykładowe nie umożliwiają osiągnięcia pełnego katalogu efektów np. wszystkich efektów dotyczących wiedzy o języku, nie odnoszą się do treści wymaganych poziomem ESOKJ (kompetencji receptywnych i produktywnych na właściwym poziomie). W treściach tych pojawiają się również treści redundantne, nie służące osiągnięciu żadnego z efektów. Dodatkowym problemem jest, iż treści kształcenia wielokrotnie uzależniane są od typu, branży, formy, profilu, preferencji, celów instytucji praktykodawcy, co uniemożliwia ulokowanie ich w jakimkolwiek kontekście adekwatnym do założonych efektów i programu studiów jako całości. W konsekwencji, studenci realizować mogą bardzo zróżnicowane treści podczas praktyk posiadających taki sam program.

Wobec powyższych nieprawidłowości oraz z uwagi na fakt, iż program obejmuje wyłącznie treści przykładowe, nie ma możliwości przeprowadzenia pełnej i kompleksowej analizy ich kompletności, dostosowania do specyfiki specjalizacji, kierunku i profilu praktycznego. Z pewnością można jednak potwierdzić, iż *en gross*, wraz z koncepcją ich sformułowania jako nieokreślonego katalogu otwartego, nie umożliwiają one osiągnięcia żadnych efektów uczenia się przyjętych dla praktyk.

Chociaż wartości godzin i punktów ECTS określone w programie i przytoczone powyżej są deklaratorywnie poprawne (nawet nieznacznie wyższe niż wartości wymagane), na poziomie implementacji stwierdzono nieprawidłowości polegające na dowolnym podziale praktyk na etapy, a nawet realizację praktyki w całości na dowolnym semestrze studiów. Skutkuje to brakiem korelacji pomiędzy efektami osiąganymi w wyniku realizacji praktyk z efektami osiąganymi podczas innych zajęć,

brakiem właściwego i wystarczającego przygotowania, choćby językowego i specjalistycznego, do rozpoczęcia i odbywania praktyki, przeciążeniem studenta, a wreszcie niezgodną z planem studiów realizacją programu, w tym zaburzoną liczbą i terminami uzyskiwanych zaliczeń i przyznawanych punktów ECTS w kolejnych semestrach.

Plan praktyk na studiach I stopnia nie umożliwia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, gdyż już w semestrze 3, na pierwszym etapie praktyki, założono osiągnięcie poziomu biegłości językowej na poziomie C1 ESOKJ, a program deklaruje, iż ten poziom osiąga się na trzecim roku studiów, czyli semestrach 5 i 6. Kompetencje językowe studenta nie są więc wystarczające aby już w semestrze 3 osiągać poziom C1 ESOKJ, a dodatkowo, nie są również wystarczające do wykonywania czynności na stanowisku tłumacza, specjalisty językowego czy filologa. Analogiczna uwaga dotyczy poziomu biegłości C2 ESOKJ na studiach II stopnia, gdzie praktyka rozpoczyna się już w semestrze 1, a z założenia ten poziom osiągnąć jest w semestrach 3-4.

Problemem powiązaniem jest formułowanie wymagań wstępnych do rozpoczęcia praktyki, które nie odnoszą się do kwestii merytorycznych, a uzależniają odbycie praktyki od samodzielnego znalezienia przez studenta miejsca praktyk i ustalenia przez niego czasu odbywania praktyk, a także „wypełnienia przez studenta dokumentacji kierującej go na odbycie praktyk”. Należy tu zauważyć, że to Uczelnia ma obowiązek zapewnić studentom miejsca odbywania praktyk określonych w programie studiów.

Dobór miejsc praktyk jest nie zawsze właściwy. Podczas wizytacji stwierdzono odbywanie praktyk raz w miejscach umożliwiających, a raz niemożliwiających osiągnięcie efektów uczenia się. Dla przykładu, nie stwierdzono osiągnięcia umiejętności tłumaczenia symultanicznego i konsekwentnego (wg poprzedniego brzmienia efektów) podczas praktyki w biurze tłumacza przysięgłego na studiach II stopnia, czy też współpracy z innymi członkami zespołu nad wspólnym projektem w przypadku praktyki biznesowej na tym samym poziomie studiów. Na studiach I stopnia, z kolei, nie potwierdzono osiągnięcia efektu dotyczącego umiejętności doboru i korzystania ze słowników oraz narzędzi technologicznych niezbędnych w pracy tłumacza. Jednocześnie zdiagnozowano sytuacje, w których zakres codziennej operacyjnej działalności praktykodawcy ograniczył możliwości osiągnięcia efektów uczenia się i nie umożliwiał wykonywania czynności w zakresie obsługi językowej, a student zajmował się zadaniami techniczno-organizacyjnymi, zadaniami z zakresu kontrolingu, marketingu i PR oraz wieloma innymi niezwiązanymi z językiem studiów, a tym bardziej z programem.

Ewidentną nieprawidłowością w zakresie doboru miejsc praktyk jest organizowanie ich w szkołach w systemie oświaty, podstawowych i ponadpodstawowych, na wszystkich etapach edukacyjnych, w sytuacji, gdy nowy program studiów deklaratorynie nie przewiduje kształcenia nauczycieli i potwierdzania kwalifikacji do pracy w szkole w systemie oświaty. Uczelnia nieprawidłowo, niezgodnie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego, lokuje studentów specjalizacji *lingwistyka w biznesie z modułem pedagogicznym* na praktykach w przedszkolach, szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, podczas gdy nie posiadają oni właściwego przygotowania do pełnienia roli praktykanta w tego rodzaju placówkach, nie posiadają kompetencji do zajmowania się dziećmi i młodzieżą w placówkach oświaty, w tym do nauczania ich w systemie szkolno-klasowym, prowadzenia działań opiekuńczo-wychowawczych i innych. Dodatkowo, Uczelnia nie zagwarantowała w przepisach wewnętrznych dotyczących praktyk wypełnienia zapisów Ustawy z dnia 13 maja 2016 r. *o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich* (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1304, z późn. Zm.), i dopuszcza do wykonywania czynności w zakresie edukacji i wychowania wobec małoletnich przez osoby, których karalności wcześniej nie zweryfikowała za

o niekaralności praktykanta odbywającego w szkole praktyki studenckie.

Uczelnia nie stosuje właściwych działań jakościowych w odniesieniu do miejsc praktyk, w tym kryteriów, które umożliwiłyby ich prawidłowy dobór pod kątem wymogów realizacji programu studiów.

Podstawą zaliczenia praktyki jest wypełniona dokumentacja – potwierdzenie odbycia praktyki przez zakład pracy, dziennik praktyk zawierający karty tygodniowe pracy oraz opinia opiekuna zakładowego o zrealizowanej praktyce, w tym jego ocena efektów uczenia się z zastosowaniem skali trzystopniowej: „w pełni”, „częściowo”, „brak”. Praktykę zalicza opiekun uczelniany na podstawie złożonych przez studenta dokumentów na ocenę stosując kryterium poprawności i kompletności dokumentacji oraz na podstawie oceny opiekuna, niezgodnej ze skalą ocen stosowanych przy zaliczeniu w Uczelni. W konsekwencji, oceniana jest treść dziennika oraz ogólna opinia opiekuna zakładowego, a nie efekty uczenia się osiągnięte przez studenta.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyki i realizowanych w jej trakcie zadań, są nietrafnie dobrane, niekompletne i nie pozwalają na pełną, kompleksową ocenę efektów uczenia się. Wprawdzie oceny efektów dokonuje opiekun uczelniany, jednakże dokumentacja praktyk nie wykazała, aby weryfikował tę ocenę pod kątem jakościowym - zatwierdza praktykę na podstawie bardzo lakonicznych zapisów w dzienniczku, gdzie brakuje informacji zwrotnej, komentarzy/ oceny na temat jakości wykonanych przez studenta prac. Wykonanych prac nie załącza się do dokumentacji, więc osoba zaliczająca nie zna ich jakości, opiera się jedynie na ogólnikowym zakresie prac w dzienniku, a także na opinii i ocenie opiekuna zakładowego, nie znając ani warunków zawodowych, w jakich wykonywane były prace, ani wytycznych/instrukcji, jakie student otrzymał, ani innych istotnych elementów oceny, więc jego ocena z założenia nie jest kompleksowa i nie odnosi się do każdego z zakładanych efektów uczenia się.

Ponadto, osoba opiekuna zakładowego budzi wiele zastrzeżeń pod kątem posiadanych kompetencji, aby ocenić wysokospecjalistyczne zadania studenta (np. tłumaczenia tekstów specjalistycznych) oraz jego wiedzę pozyskaną w wyniku realizacji programu studiów, gdyż nie jest nauczycielem akademickim realizującym program studiów, a Uczelnia nie prowadzi działań jakościowych pod kątem doboru opiekunów zakładowych. Ich dobór jest zatem przypadkowy – raz właściwy, raz niewłaściwy wobec wymogów programu.

Narzędzia i metody weryfikacji, a także dobór osób oceniających realizację praktyki, nie umożliwiają skutecznego sprawdzenia i oceny stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów, co potwierdzają nieprawidłowości zdiagnozowane w dokumentach praktyk.

Liczba opiekunów praktyk z ramienia Uczelni jest wystarczająca – zapewniono opiekunów dla każdej specjalizacji. Problemem są jednak kompetencje tych opiekunów – ich doświadczenie zawodowe oraz kwalifikacje, które zostały podważone w ocenie kryterium 4. Opiekun zakładowy, to zazwyczaj jedna osoba wyznaczana przez przyjmujący zakład pracy, co zaspakaja potrzebę procesu dydaktycznego. Wymogi jakościowe nie są jednak w tym względzie spełnione. Uczelnia nie stosuje narzędzi jakościowych mających na celu prawidłowy dobór opiekunów, zarówno uczelnianych, jak i zakładowych. Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje obu tych grup budzą zastrzeżenia. W zależności od miejsca, gdzie praktyka się odbywa, są raz właściwe, raz niewłaściwe dla zaplanowanych dla praktyk efektów. Problem ten potwierdzono w wyniku analizy dokumentacji praktyk oraz doboru miejsc praktyk – odbywały się one również w zakładach pracy/ jednostkach organizacyjnych, które z uwagi na profil i zakres swojej działalności, a także specyfikę codziennych

działań operacyjnych, nie umożliwiały osiągnięcia efektów uczenia się. Konsekwentnie więc, ani zakładowi opiekunowi, ani uczelniani nie posiadają kompetencji do weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Analogiczna ocena odnosi się do infrastruktury i wyposażenia miejsc praktyk.

W Uczelni obowiązują opublikowane regulaminy praktyk dedykowane poszczególnym specjalizacjom. Wskazano w nich osoby odpowiadające za organizację i nadzór nad praktykami na kierunku. Określono zadania i zakres odpowiedzialności opiekuna zakładowego, ale nie odniesiono się do obowiązków i odpowiedzialności opiekuna uczelnianego. Opisano obowiązki studenta przed, podczas i po zakończeniu praktyk. Uwzględniono warunki zaliczenia. Miejsca odbywania praktyk określono w sposób generyczny bez uściślenia profilu, branży, warunków prowadzenia działalności praktykodawcy lub jego jednostki organizacyjnej przyjmującej studenta na praktykę – zaproponowane miejsca praktyk nie są adekwatne dla efektów uczenia się. W przepisach nie zawarto kryteriów, jakie muszą spełniać placówki, w których studenci odbywają praktyki zawodowe – dokument ten nie zawiera wymogów stawianych miejscom praktyk, ich infrastrukturze i wyposażeniu. Brakuje tu również reguł i kryteriów zatwierdzania miejsca odbywania praktyki samodzielnie wybranego przez studenta, warunków kwalifikowania na praktykę, zasad przeprowadzania hospitacji praktyk, zakresu współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk i ich sposobów komunikowania się. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk, jednak na studenta przerzuca obowiązek znalezienia praktykodawcy i wypełnienia dokumentacji kierującej na tę praktykę, co potwierdzają zapisy w sylabusie. W związku z brakiem formalnie ustalonych i obowiązujących reguł zatwierdzania miejsca odbywania praktyki, w tym samodzielnie wybranego przez studenta, a także wobec wcześniej potwierdzonych nieprawidłowości dotyczących doboru miejsc praktyk i ich infrastruktury, miejsca zapewniane przez Uczelnię mają charakter przypadkowy.

Wewnętrzne procedury jakościowe zakładają monitoring i ewaluację programu praktyk, a także sposobów ich realizacji i efektów uczenia się osiąganych na praktykach. Deklaratywnie, dokonywane są systematycznie, z udziałem studentów-reprezentantów w komisjach i zespołach – podczas wizytacji jednak nie stwierdzono, aby takie procedury były wobec praktyk stosowane.

Idąc dalej, system zapewniania jakości nie uściśla, w jaki sposób wyniki działań jakościowych są opracowywane, jak wykorzystywane w procesach jakościowych oraz jakie mają znaczenie dla doskonalenia programu studiów. Ponadto, podczas wizytacji potwierdzono, iż Uczelnia nie stosuje działań jakościowych odnośnie do programu praktyk i ich realizacji oraz oceny. Najlepszym przykładem obrazującym tę nieprawidłowość jest zwiększenie o 1/3 liczby godzin praktyk o 200 na studiach I stopnia oraz o 100 na studiach II stopnia w każdym z programów, przeprowadzone w oderwaniu od jakichkolwiek działań dostosowawczych programu praktyk, w tym efektów i treści do nowego, dużo większego wymiaru godzinowego. Poważne problemy w funkcjonowaniu systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie praktyk potwierdzają również bardzo liczne i poważne nieprawidłowości stwierdzone w ocenie niniejszego kryterium odnoszące się do programu, realizacji, a także weryfikacji efektów praktyk oraz te nieprawidłowości, które dotyczą praktyk nauczycielskich opisane w dalszej części raportu.

Przyjęte procedury jakościowe nie skutkują ani diagnozowaniem problemów, ani podejmowaniem właściwych działań naprawczych, ani doskonaleniem programu praktyk oraz jego realizacji. System zapewnienia jakości w odniesieniu do praktyk nie działa.

W programie kształcenia nauczycielskiego efekty uczenia się oraz treści zostały ustalone niezgodnie ze standardem. Co więcej, praktyki, zgodnie z programem, przewidziane są również na I etapie edukacyjnym (w nauczaniu wczesnoszkolnym i edukacji przedszkolnej), na co standard nie zezwala w przypadku przygotowania nauczyciela przedmiotu.

Praktyki przewidziane dla ścieżki nauczycielskiej obejmują *praktykę pedagogiczno-psychologiczną ogólną* oraz *praktykę zawodową – języka angielski/ język niemiecki*. Odbywają się w semestrach 3-6 na studiach I stopnia oraz w semestrach 1-4 na studiach II stopnia. Liczba godzin znacznie przekracza wymogi standardu – 600 godzin i 25 ECTS na studiach I stopnia, 300 godzin i 12 ECTS na studiach II stopnia. Praktyka umożliwia zarówno obserwacje zajęć, jak i prowadzenie ich przez praktykanta samodzielnie. Zgodnie z planem studiów, praktyka najpierw odbywa się w ramach grupy zajęć B ze standardu, a następnie w ramach grupy zajęć D ze standardu, co jest założeniem prawidłowym. Dla praktyk nie określono jednak odrębnych katalogów treści programowych, pomimo że realizowane są etapowo i odrębnie zaliczane.

Stosowane narzędzia i stosowane metody weryfikacji efektów uczenia się dla praktyk nauczycielskich są skonstruowane właściwie i obejmują zarówno typowe dokumenty praktyki, jak i arkusze obserwacji lekcji oraz konspekty. Nieliczne z nich noszą ślady oceny jakościowej opiekuna praktyk.

Uczelnia prowadzi od kilku lat kształcenia tylko na studiach niestacjonarnych. Organizuje je w postaci zjazdów. Organizację roku akademickiego ustala rektor WSL w Częstochowie w postaci zarządzenia. Uczelnia różnicuje pomiędzy studiami niestacjonarnymi wspomagany online oraz studiami niestacjonarnymi. W dokumentacji kierunku, opisie koncepcji kształcenia oraz realizacji programu studiów takie rozróżnienie nie zostało wprowadzone. Harmonogram semestru zimowego oraz letniego przewidują realizację dwóch zjazdów (piątek-niedziela) dla studiów I stopnia w ramach tzw. studiów niestacjonarnych wspomaganych online. W przypadku studiów niestacjonarnych wskazano po 6 zjazdów (piątek – sobota) semestrze zimowym i letnim. W obu przypadkach w ramach ustalonych zjazdów nie możliwa jest realizacja wszystkich godzin dydaktycznych przeprowadzonych w kontakcie z nauczycielem akademickim. Sama organizacja procesu kształcenia na studiach niestacjonarnych budzi zastrzeżenia, gdyż harmonogram przewiduje zajęcia w formie trzydniowych piątkowo-sobotnio-niedzielnich „zjazdów”, podczas których ćwiczenia, wykłady i seminaria odbywają się szczególnie w soboty od godziny 8:15 do 20:30, a wszystkie przerwy między zajęciami są bardzo krótkie (piętnastominutowe). Takie rozplanowanie zajęć nie sprzyja efektywnemu wykorzystaniu czasu przeznaczonego na udział w zajęciach.

Czas przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się, w tym czas sesji egzaminacyjnej, umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się na specjalizacji nauczycielskiej nie jest prowadzona zgodnie ze standardem z uwagi na wcześniej opisane nieprawidłowości związane ze stosowaniem w kształceniu metod i technik kształcenia na odległość, znacznie przekraczającego określone standardem limity.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Treści programowe tylko w niewielkim stopniu odpowiadają ogólnie sformułowanej koncepcji kształcenia oraz efektom uczenia się, gdyż z jednej strony nie uwzględniają w sposób odpowiedni praktycznych zastosowań wiedzy oraz umiejętności praktycznych potrzebnych w kontekstach zawodowych. W przypadku zajęć z zakresu *przygotowania do zawodu nauczyciela*, treści programowe nie są zgodne ze standardem kształcenia nauczycieli. Ponadto, nie odwołują się one prawidłowo do dyscyplin naukowych, do których kierunek został przyporządkowany, ponieważ nie uwypuklają

wiodącej roli językoznawstwa. Liczba semestrów jest właściwa. Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów określona w programie studiów zapewnia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób nie jest naliczana w sposób prawidłowy: w programie studiów stwierdzono liczne, i to systemowe, nieprawidłowości w zakresie szacowania nakładu pracy, które prowadzą do silnego zawyżenia wymiaru godzin kontaktowych wyrażonych przy pomocy ECTS. Liczba godzin i punktów ECTS w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela ogólnie jest zgodna ze standardem, jednak z uwagi na nieprawidłowości w zakresie efektów uczenia się oraz treści kształcenia, braki w zakresie grupy zajęć C standardu, nie można uznać, iż standard jest w tym zakresie spełniony. Harmonogram realizacji programu studiów jest w konsekwencji również nieprawidłowy. Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć nie odpowiada praktycznemu profilowi studiów, ponieważ nie zostały zapewnione w wymaganym wymiarze i sposobie prowadzenie zajęć zająca kształtujące umiejętności praktyczne. Ponadto program studiów nie zapewnia na studiach II stopnia indywidualizacji procesu kształcenia (właściwej puli zajęć do wyboru).

Metody kształcenia nie dla wszystkich zajęć i grup zajęć są wystarczająco różnorodne i właściwe dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. W przypadku niektórych kursów zostały ponadto sformułowane nieprawidłowo, nie umożliwiają w pełni przygotowania studentów do działalności w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, a także kompetencje opiekunów nie zapewniają ich prawidłowej realizacji oraz osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z przygotowaniem zawodowym. Dobór miejsc odbywania praktyk, a także opiekunów zakładowych jest w dużej mierze przypadkowy. Metody weryfikacji efektów uczenia się w ramach praktyk nie są skuteczne – nie pozwalają na zdiagnozowanie nieprawidłowości w ich realizacji, w tym w osiąganiu efektów uczenia się. Program praktyk zawodowych przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela nie odpowiada wymogom standardu. Organizacja praktyk, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, nie są zgodne z wymaganiami zawartymi w standardzie kształcenia nauczycieli – przewidziano praktyki na I etapie edukacyjnym, na co nie zezwala standard. Problemem jest kompleksowość i skuteczność weryfikacji efektów uczenia się osiąganych podczas praktyk. Praktyki poprawnie umieszczone w planie studiów. Organizacja procesu nauczania nie zapewnia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się. Organizacja procesu nauczania i uczenia się na specjalizacji nauczycielskiej nie jest prowadzona zgodnie ze standardem.

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niskiej adekwatności treści programowych wobec efektów uczenia się sformułowanych dla kierunku;
2. niewłaściwego określenia zakresu treści programowych, które nie odwołują się w sposób prawidłowy do dyscyplin naukowych, do których zostało przyporządkowane kształcenie na kierunku, w szczególności do dyscypliny wiodącej, językoznawstwo;
3. nieprawidłowości w sposobie szacowania nakładu pracy studentów wyrażonych w liczbie punktów ECTS;
4. niespełnienia wymogów stawianych programowi studiów o profilu praktycznym w zakresie wymiaru zajęć kształtujących umiejętności praktyczne;
5. niespełnienia wymogów stawianych programowi studiów w zakresie oferty zajęć do wyboru;
6. niezapewnienia właściwego doboru różnorodnych i specyficznych metod kształcenia dla zajęć i grup zajęć;
7. zgodności ze standardem kształcenia w specjalizacji nauczycielskiej, w tym w szczególności uwzględniania przygotowania do nauczania na I etapie edukacyjnym, niezgodności efektów uczenia się i treści kształcenia, nieuwzględniania innych wymogów przewidzianych w standardzie;
8. programu i realizacji praktyk zawodowych, w tym w szczególności ich efektów uczenia się, treści, metod weryfikacji i oceny efektów uczenia się;
9. dostosowania programu praktyk zawodowych w zakresie przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela do warunków określonych w standardzie przygotowującym do wykonywania zawodu nauczyciela oraz ich realizacji;
10. nieskuteczności działań jakościowych podejmowanych przez Uczelnię w odniesieniu do praktyk;
11. niezapewnienia przez organizację kształcenia efektywnego wykorzystania czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji określone są w Uchwale nr 1/2022 Senatu z 29.04.2022 w sprawie warunków i trybu rekrutacji na poszczególnych kierunkach studiów na rok akademicki 2023/24. Uczelnia nie przewiduje poza wskazanymi w Uchwale umiejętnościami językowymi specyficznych wymagań rekrutacyjnych. W załączniku wskazano kilka alternatywnych wobec siebie wymagań rekrutacyjnych. Pierwszym z nich jest udokumentowanie zdania egzaminu dojrzałości (tzw. nowa matura), w ramach którego kandydat zdał „odpowiedni” język na poziomie rozszerzonym (min. 35% uzyskanych punktów) lub na poziomie podstawowym (min. 80% punktów). Ponadto warunki rekrutacji przewidują rozwiązania dla kandydatów niezdających egzaminu maturalnego z języka obcego wybranej specjalności. W tym przypadku kandydat musi potwierdzić certyfikatem znajomość języka specjalności na poziomie B2 ESJOK lub przystąpić do organizowanego w Uczelni testu kompetencji językowej „obejmującego swoim zasięgiem materiał szkoły średniej”. Używane w tym procesie określenie „test kompetencji językowej” nie zmienia faktu, że prowadzone jest postępowanie weryfikujące kompetencje kandydatów, a więc postępowanie egzaminacyjne. Jednocześnie warunki tego postępowania nie określają jego przebiegu ani przeliczników punktów. W tym aspekcie warunki rekrutacji nie są przejrzyste. Nie są one również selektywne, ponieważ nie określają jaki wynik (minimalna liczba uzyskanych punktów) stanowi podstawę przyjęcia na studia. Tym samym kryteria kwalifikacji nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie umożliwiającym osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Rekrutacja na studia II stopnia odbywa się na podstawie dyplomu ukończenia studiów I stopnia oraz rozmowy kwalifikacyjnej „dotyczącej tematu przyszłej pracy magisterskiej”. Ponadto z rozmowy kwalifikacyjnej zwolnieni są absolwenci studiów I stopnia na kierunku filologia WSL, a także absolwenci filologii studiów I stopnia innych uczelni, którzy ukończyli studia z oceną co najmniej dobrą. Wynika z tych zapisów przede wszystkim fakt, iż do rozmowy kwalifikacyjnej mogą zostać zakwalifikowani absolwenci innych niż filologia kierunków. Zatem rozmowa kwalifikacyjna, której tematem jest przyszła praca magisterska, nie weryfikuje w sposób właściwy osiągnięcia przez takich kandydatów wiedzy i umiejętności z zakresu językoznawstwa oraz literaturoznawstwa na poziomie 6. PRK. Brak jest odpowiednich zapisów mówiących o weryfikację poprzez ową rozmowę kwalifikacyjną umiejętności językowych w zakresie języka kierunkowego. Ponadto warunki tego postępowania nie określają jego przebiegu ani przeliczników punktów. W także tym aspekcie warunki rekrutacji nie są przejrzyste.

Zasady rekrutacji dla kandydatów posiadających różne typy świadectw maturalnych nie są bezstronne i nie zapewniają równych szans w podjęciu studiów, ponieważ brak jest jasnego przelicznika punktów dla starej i nowej matury. Brak ustalonego systemu przeliczania punktów uzyskanych podczas testu kwalifikacji językowej, a także jego nieokreślona forma sprawiają, że szanse kandydatów przedstawiających świadectwo maturalne i tych podchodzących do testu kompetencji językowych nie są równe, gdyż wyniki tych procedur nie są porównywalne.

Określone w uchwałach warunki rekrutacji nie uwzględniają informacji o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów oraz wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni dotyczą warunków przyjęcia na studia w drodze przeniesienia z innej uczelni. Decyzję o przyjęciu podejmuje dziekan,

określając warunki, termin i sposób uzupełnienia przez studenta zaległości wynikających z różnic w programach nauczania. W zapisach brak szczegółowych informacji o sposobie przeprowadzenia procedury uznania efektów uczenia się (wiadomo jedynie, że powoływana jest komisja), brak jest także określonych procedur odwoławczych. W regulaminie studiów mowa jest tylko o zaliczeniu określonych przedmiotów nauczania a nie o efektach uczenia się. Tak skonstruowane procedury uznawania efektów uczenia się w innej uczelni nie zapewniają w pełni możliwości identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny poziomu ich adekwatności.

Zasady i procedury dyplomowania określa regulamin studiów oraz inne przejęte formalnie dokumenty. Dokumenty te określają zasady i terminy związane z wyborem promotora, zatwierdzeniem tematu pracy dyplomowej, złożeniem pracy, procedurami oceniania, oraz przebiegiem egzaminu dyplomowego. Na studiach I stopnia niesporządzana jest pisemna praca dyplomowa. Procedura dyplomowa obejmuje zajęcia *Proseminarium dyplomowe* oraz ustny egzamin dyplomowy. W ramach proseminarium dyplomowego studenci przygotowują się do egzaminu w zakresie katalogu pytań tzw. kierunkowych i specjalizacyjnych. Zestaw pytań upubliczniany jest w ramach tych zajęć na co najmniej trzy miesiące przed terminem egzaminu dyplomowego. Postępowanie to nie wydaje się właściwe, jeśli celem proseminarium dyplomowego jest przygotowanie się studentów w zakresie określonym przez katalog pytań, to powinien on być znany już na pierwszych zajęciach tego przedmiotu, w pierwszym tygodniu ostatniego semestru. Egzamin dyplomowy polega na odpowiedzi na trzy pytania znajdujące się w losowanym zestawie pytań, który składa się z jednego pytania kierunkowego oraz dwóch specjalizacyjnych. Dokumenty określające proces dyplomowania nie wskazują języka, w którym on się odbywa. Pytania z zakresu zajęć kierunkowych (łącznie 30) odnoszą się do treści dwóch przedmiotów językoznawczych: *gramatyki opisowej języka niemieckiego* oraz *Historii języka z elementami gramatyki historycznej*. Także w pytaniach tzw. specjalizacyjnych nie odnajduje się odniesień do drugiej dyscypliny, do której przypisane oceniany kierunek. Ponadto wskazano po 30 pytań z zakresu każdej ze specjalności. Większość z nich nie ma charakteru oddającego profil praktyczny – dotyczą treści kształcenia. Nie weryfikują umiejętności, w tym umiejętności praktycznych czy też zastosowania wiedzy w sytuacjach zawodowych. Nie weryfikują również kompetencji społecznych. Zastosowana procedura dyplomowania na poziomie studiów I stopnia nie odejmuje swoim zasięgiem zaplanowanych dla kierunku efektów uczenia oraz treści kształcenia, a także nie weryfikuje umiejętności praktycznych. Nie jest zgodna ani z 6. poziomem PRK, ani z profilem praktycznym kształcenia.

Proces dyplomowania na studiach II stopnia składa się z przygotowania pracy magisterskiej oraz ustnego egzaminu magisterskiego. Zasady przygotowania pracy dyplomowej określa dokument „Zasady dyplomowania dla studentów II stopnia”. Praca magisterska związana jest ze studiowaną specjalizacją. Temat pracy proponuje student, a jest on akceptowany jedynie przez opiekuna grupy seminaryjnej/promotora. W Uczelni nie funkcjonuje procedura sprawdzania, czy tematyka zaproponowana przez studenta mieści się w obrębie dyscyplin naukowych, do których przypisane jest kształcenie oraz czy jej przygotowanie pozwoli na osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się. Gotowe, zatwierdzone przez promotora prace, poddawane są sprawdzeniu przez system antyplagiatowy. W Uczelni nie ma zasad korzystania i monitorowania użycia systemów elektronicznych, tzw. sztucznej inteligencji przy sporządzaniu pracy dyplomowej. Praca poddawana jest recenzji przez wyznaczonego nauczyciela akademickiego Uczelni. Brak informacji o tym, w jaki sposób dokonuje się doboru recenzentów prac magisterskich. Egzamin magisterski obejmuje odpowiedź na trzy pytania. Ich zakres jest niejasny, gdyż we wspomnianych dokumentach mowa jest o trzech „dziedzinach specjalizacyjnych”, a wymienia się nazwę tylko jednej z nich: *lingwistyka*

stosowana z modułem pedagogicznym oraz 4 dyscypliny/obszary naukowe: językoznawstwo, translatoryka/literaturoznawstwo. Egzamin magisterski odbywa się w języku danej specjalności. Przedstawione do oceny prace magisterskie są merytorycznie niskiej jakości, ale przede wszystkim nie spełniają wymagań kształcenia na profilu praktycznym, nie mają bowiem charakteru praktycznego ani wartości aplikacyjnych. Zdarza się, że recenzje nie tylko powielają dokładnie te same treści w odniesieniu do różnych prac, ale zawierają te same treści u różnych recenzentów, i to na przestrzeni całych zdań, łącznie z błędami interpunkcyjnymi; w niektórych partiach podmieniane, przedstawione lub dodawane są pojedyncze słowa.

Reasumując przyjęte na studiach stopnia II zasady dyplomowania nie są trafne i specyficzne dla kierunku o profilu praktycznym, ponieważ umożliwiają powstawanie prac o charakterze ogólnoakademickim i nieaplikacyjnym.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia zawarte są w regulaminie studiów. Określa on warunki zaliczenia semestru i roku, tryb i terminy przeprowadzania egzaminów (w tym egzaminów komisyjnych), powtarzania zajęć, objęcia zajęć wpisem warunkowym, skreślenia z listy studentów, a także procedury odwoławcze. Regulamin pozwala dziekanowi na wyznaczenie indywidualnego zaliczania zajęć i zdawania egzaminów w przypadku studentów niepełnosprawnych, przechodzących długotrwałą chorobę lub rekonwalescencję oraz w innych uzasadnionych przypadkach. Ponadto studenci z niepełnosprawnością mają prawo do wnioskowania o zmianę sposobu odbywania egzaminu.

Regulamin studiów określa skalę ocen stosowanych dla zajęć i grup zajęć, kończących się zaliczeniem na ocenę. Zawiera informację o sposobie przeliczania wyników procentowych na oceny. Szczegółowe kryteria jakościowe uzyskania oceny w danym zakresie efektów uczenia się umieszczone są w sylabusach zajęć. W większości sylabusów kryteria te opisane są w sposób bardzo schematyczny (sylabusy powielają informacje) i mało specyficzny. Tak skonstruowane ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zapewniają bezstronność i przejrzystość procesu weryfikacji oraz wiarygodność i porównywalność ocen. W regulaminie studiów nie określono ogólnych zasad i terminów przekazywania informacji zwrotnej dotyczącej stopnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Regulamin studiów określa również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się. Dotyczą one warunków i trybu przeprowadzania egzaminu komisyjnego w przypadku, uzasadnionych zastrzeżeń co do bezstronności egzaminatora lub wystąpienia okoliczności wskazujących na nieprawidłowe przeprowadzenie egzaminu. Prace dyplomowe poddawane są sprawdzeniu przez jednolity system antyplagiatowy. Nie określono konsekwencji w przypadku stwierdzenia nierzetelności przy sporządzaniu pracy dyplomowej. Regulamin studiów sygnalizuje zasady reagowania na postępowanie uchybiające godności studenta oraz naruszenie przepisów obowiązujących w Uczelni, które określono w odrębnych dokumentach.

W procesie weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studenta efektów uczenia się Uczelnia wykorzystuje metody i techniki kształcenia na odległość. Do przeprowadzania weryfikacji efektów uczenia się poprzez metody takie jak testy, egzaminy pisemne albo pisemne prace etapowe, dyskusja na forum używana jest platforma e-learningowa. W przypadku takich metod weryfikacji jak egzamin ustny prezentacja, praca w grupie używana jest platforma do nauczania zdalnego umożliwiająca przeprowadzanie egzaminów online. Metody te gwarantują identyfikację studenta (logowanie na platformę, użycie kamery) oraz bezpieczeństwo danych dotyczących studentów.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są mało różnorodne, określone bardzo ogólnie i niespecyficznym, zatem w większości przypadków niepowiązane z zakładanymi efektami uczenia i, co za tym idzie, nie zapewniają skutecznej weryfikacji wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Przykładowo, dla zajęć *Język obcy – hiszpański* formy weryfikacji zdefiniowano bardzo ogólnie jako „zadania do wykonania oraz dyskusja”. W ramach zajęć *Lingwistyka kontrastywna* weryfikację efektów uczenia się przeprowadza się zgodnie z zapisami w sylabusie w formie „odpowiedzi ustnych na zajęciach”, zaplanowano także „zaprojektowanie i wykonanie badania” oraz kolokwium pisemne. Dla zajęć *PNJN-konwersacje*, którego cele kształcenia sformułowano jako „konstruowanie dłuższych (podsumowujących, streszczających, rekapitulujących) wypowiedzi; rozwijanie umiejętności prowadzenia dyskursu oraz poznanie podstawowych figur retorycznych” zaplanowano następujące formy weryfikacji: „zadania do wykonania, wpisy na forach, pisemne testy, przygotowanie aktualnych artykułów prasowych oraz ustne zaliczenie omówionego materiału na ocenę”. Do form weryfikacji zakwalifikowano również udział w dyskusji, a także pracę w grupach. W wielu sylabusach wszystkim efektom uczenia się (w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych) przypisano identyczne metody ich weryfikacji. Nie ma jednoznacznie określonego zestawu metod odnoszących się do poszczególnych kategorii: wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Jedyną formą weryfikacji wszystkich zaplanowanych efektów uczenia się dla zajęć *Tłumaczenia ustne* jest odpowiedź ustna. W sylabusie zajęć *WD- komunikacja w biznesie* / formą zaliczenia jest kolokwium pisemne. Ponadto stosuje się na zajęciach w celu weryfikacji efektów uczenia się „odpowiedzi ustne na zajęciach oraz zaprojektowanie i wykonanie badania”. Zajęcia *Psychologia uczenia się*, na który składają się zarówno wykład jak i ćwiczenia wskazano jako formy zaliczenia dyskusję i pracę w grupach, a także egzamin pisemny. Ponadto wykorzystywaną formą weryfikacji są odpowiedzi ustne na zajęciach. W sylabusach nie zawarto metod weryfikacji kompetencji społecznych.

Dla większości zajęć zastosowane metody weryfikacji efektów uczenia się nie umożliwiają sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do przejmowania ról zawodowych w obszarach rynku pracy określonych przez poszczególne specjalizacje. Ze względu na wysoki stopień ogólności zdefiniowanych form weryfikacji nie można jednoznacznie stwierdzić, że zastosowane na kierunku filologia metody weryfikacji efektów uczenia się umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka angielskiego lub niemieckiego, jako języka kierunkowego, na poziomie C1 na studiach I stopnia i na poziomie C2 na studiach II stopnia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są w pewnym stopniu uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych, prac dyplomowych i praktyk oraz ich wyników. Niewłaściwy dobór metod weryfikacji osiągania efektów uczenia się w kilku przypadkach w połączeniu z nie w pełni rzetelnym ocenianiem zawyżone oceny) niektórych zadań domowych oraz brakiem informacji zwrotnej w większości analizowanych prac podważa wiarygodność oceny osiągnięcia efektów uczenia się. Większość udostępnionych prac nie potwierdza osiągnięcia efektów uczenia się odnoszących się do zastosowań wiedzy w praktyce w obszarach działalności zawodowej, do których zgodnie z koncepcją kształcenia przygotowuje kierunek studiów. Jak już wykazano w załączniku do niniejszego raportu, zespół oceniający nie miał możliwości oceny osiągnięcia efektów uczenia się dla licznych zajęć, gdyż Uczelnia nie dostarczyła prac etapowych.

Prace dyplomowe przygotowywane są w dyscyplinach do których przypisano kierunek. Prace w większości wykazują powiązanie z przypisanymi do kierunku specjalizacjami. Analizowane prace dyplomowe nie wskazują na osiągnięcie efektów uczenia się związanych z praktycznym zastosowaniem wiedzy i umiejętności, nie potwierdzają również przygotowania studentów do prowadzenia badań

aplikacyjnych. Uczelnia nie przedstawiła wiarygodnych dowodów monitorowanie kariery zawodowej swoich absolwentów, brak także udokumentowanej analizy pozycji absolwentów kierunku na rynku pracy lub ich dalszej edukacji.

Tematyka prac etapowych jest najczęściej zgodna z sylabusami zajęć, natomiast forma i metodyka prac etapowych są tylko częściowo dostosowane do profilu studiów, ponieważ prace te w niewielkim stopniu odnosząc się do zastosowań wiedzy w praktyce w obszarach działalności zawodowej specyficznych dla kierunku. Studenci nie są autorami lub współautorami publikacji fachowych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Przyjęte w Uczelni warunki rekrutacji i kryteria kwalifikacji nie są selektywne i nie umożliwiają doboru kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności, także umiejętności językowe, zapewniające osiągnięcie w toku studiów zakładanych dla kierunku końcowych efektów uczenia się dla języka specjalności na poziomie C1 i C2, gdyż nie określono wyniku stanowiącego podstawę przyjęcia na studia. Nie określono w przejrzysty sposób zasad porównywania wyników punktowych w przypadku różnego typu dokumentów i form rekrutacji na studia I stopnia (egzamin maturalny, certyfikat egzaminu państwowego, egzamin wewnętrzny rozmowa kwalifikacyjna). Warunki przyjęcia na studia II stopnia dla kandydatów, którzy ukończyli studia I stopnia inne niż filologiczne zostały wadliwie sformułowane. Brak szczegółowych i jasno określonych warunków i procedur uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, które pozwoliłyby na identyfikację tych efektów i ocenę ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Zasady dyplomowania są nietrafne i niespecyficzne dla kierunku o profilu praktycznym. Przyjęte dla kierunku zasady dyplomowania nie uwzględniają praktycznego profilu studiów, gdyż nie wskazują na praktyczne zastosowania wiedzy przedmiotowej i metodologicznej w dziedzinach, do których przypisany jest kierunek.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się są poprawnie sformułowane, nie są jednak w pełni stosowane w zakresie rzetelności oceniania i przekazywania szczegółowej informacji zwrotnej dotyczącej prac etapowych. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się są w większości niespecyficzne i niepowiązane z zakładanymi efektami uczenia się, nie umożliwiają również sprawdzenia opanowania umiejętności praktycznych i przygotowania do zawodu nauczyciela lub tłumacza.

Forma, tematyka i metodyka prac etapowych i prac dyplomowych oraz informacje zawarte w dziennikach praktyk nie przedstawiają dowodów na osiągnięcie efektów uczenia się w zakresie umiejętności praktycznych i przygotowania w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. Prace powstające w obu dyscyplinach nie mają charakteru aplikacyjnego.

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z następujących nieprawidłowości:

1. brak ustalonego progu punktowego, stanowiącego podstawę przyjęcia na studia;
2. brak precyzyjnie sformułowanych warunków i procedur uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni;
3. niepowiązane z praktycznym profilem kierunku zasady dyplomowania;

4. brak adekwatnego powiązania metod weryfikacji efektów uczenia się z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych;
5. metody weryfikacji efektów uczenia się nieobejmujące zastosowań wiedzy i umiejętności w praktyce w obszarach działalności zawodowej specyficznych dla kierunku;
6. brak aplikacyjnego charakteru prac dyplomowych i skorelowania ich tematyki z praktycznym profilem kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Na kierunku prowadzi zajęcia ogółem 30 osób, w tym 8 germanistów i 16 anglistów, przy czym zatrudnionych na umowie o pracę jest tylko odpowiednio 6 anglistów i 2 germanistów. Z uwzględnieniem pracowników zatrudnionych na umowach cywilno-prawnych na kierunku uczy 3 literaturoznawców i 6 językoznawców (w tym po jednym doktorze habilitowanym w każdej z dyscyplin). Dwa ze stopni zostały uzyskane za granicą (w Kanadzie i Ukrainie).

Spośród tej grupy pracowników tylko 4 osoby wykazują się jakimkolwiek dorobkiem naukowym z ostatnich trzech lat; u pozostałych najświeższe publikacje pochodzą z lat 2019 (dwie osoby), a kolejnych trzech – sprzed ponad 6 lat (2015, 2014 i 2012). Pracownicy bez aktualnego dorobku w reprezentowanych przez siebie dyscyplinach w niektórych – ale nie wszystkich – przypadkach mają doświadczenie profesjonalne powiązane z zawodami, do których przygotowuje kształcenie na kierunku (jako tłumacze oraz nauczyciele języka, w tym dla biznesu).

W grupie etatowych pracowników są tylko trzy osoby ze stopniem doktora (dwie – anglistka i germanistka – w dyscyplinie językoznawstwo, jedna – anglista – w dyscyplinie literaturoznawstwo). Tylko jedna z nich ma aktualny dorobek w reprezentowanej dyscyplinie (językoznawstwo), jednak w znikomym stopniu (jedna pozycja) obejmuje on zagadnienia powiązane z nauczaniem zajęć z przekładoznawstwa; dwie pozostałe mają doświadczenie zawodowe (nauczanie angielskiego, praca tłumacza).

Wśród pracowników-filologów bez stopnia doktora około połowę stanowią osoby posiadające aktualne doświadczenie zawodowe w nauczaniu języka, realizacji projektów w języku obcym lub tłumaczeniach (w tym dwie osoby – przekładzie ustnym w zakresie języka angielskiego).

Wśród pracowników jest trzech rodzimych użytkowników języka angielskiego, brak natomiast rodzimych użytkowników języka niemieckiego.

Oprócz filologów wśród kadry znajdują się reprezentanci nauk o kulturze i religii i pedagogicznych oraz adekwatnie obsadzeni pracownicy z tytułem magistra uzyskanym na innych kierunkach studiów (emisja głosu, BHP).

Podsumowując, nauczyciele akademicy związani z dyscyplinami językoznawstwo i literaturoznawstwo posiadają udokumentowany (acz nie zawsze aktualny) dorobek naukowy w zakresie tej dyscypliny. W przypadkach, kiedy dorobek ten nie jest aktualny, część z nich ma aktualne doświadczenie zawodowe w obszarach właściwych dla kierunku, co zasadniczo umożliwia obsadzenie zajęć praktycznych tak, aby umożliwić ich prawidłową realizację, w tym nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.

Natomiast struktura kwalifikacji oraz niewielka liczebność kadry w stosunku do liczby studentów w praktyce sprawiają, że prawidłowe obsadzenie zajęć tak, aby wykorzystać kwalifikacje i doświadczenie kadry oraz umożliwić prawidłową realizację zajęć są trudne ze względu na zbyt małą liczbę pracowników w stosunku do liczby studentów. Znikoma liczba pracowników ze stopniem doktora reprezentujących dyscyplinę, do których przyporządkowany jest kierunek, zwłaszcza zatrudnionych na etat, skutkuje w szczególności niewielkimi możliwościami prawidłowego obsadzania seminariów magisterskich i proseminariów dyplomowych.

Nauczyciele akademicy posiadają kompetencje dydaktyczne, w tym związane z prowadzeniem zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Uczelnia prowadzi w zakresie kształcenia na odległość indywidualne i grupowe szkolenia, które muszą przejść nowi pracownicy, na internetowej platformie edukacyjnej udostępnia kursy szkoleniowe (w postaci filmów-samouczków) i kursy testowe, w ramach których można przećwiczyć techniczne aspekty tworzenia kursu na platformie. Uczelnia przygotowała też wytyczne, stanowiące listę wymagań wobec nowotworzonych kursów. Szkolenia i wytyczne uwzględniają jednak głównie techniczne i organizacyjne aspekty tworzenia kursów (np. umieszczenie sylabusu zajęć czy uwzględnienie konkretnych sekcji kursu), a nie aspekty merytoryczne, związane z efektywnością uczenia i weryfikacji efektów uczenia się w tej formie, które - jak wskazały hospitacje zajęć - stanowią poważny problem.

Przydział zajęć nie w pełni umożliwia prawidłową realizację zajęć. Uczelnia nie wypracowała jasnych kryteriów obsadzania zajęć kształtujących umiejętności praktyczne ani kluczowych zajęć przygotowujących studenta do egzaminu dyplomowego.

Zajęcia z psychologii dla specjalizacji Lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym (Psychologia ogólna, Psychologia wychowania, Psychologia uczenia się, Antropologia kulturowa, Prawo i etyka w działalności zawodowej) prowadzone są przez pracownika ze stopniem doktora w dyscyplinie religioznawstwo oraz dorobkiem w dyscyplinach nauki farmaceutyczne i historia. Ponieważ efekty uczenia się dla tych zajęć obejmują np. „psychologiczne aspekty charakterystyczne dla krajów anglojęzycznych”, „pogłębioną wiedzę z zakresu językoznawstwa w kontekście antropologicznym”, czy wiedzę o „prawnych, etycznych i społecznych aspekt[ach] różnorodnych działań związanych z praktyką zawodową filologa”, ich prowadzenie przez pracownika, który ani nie jest psychologiem, kulturoznawcą czy prawnikiem, ani też filologiem i nie posiada doświadczenia w pracy z zawodach, do których przygotowuje kierunek, nie zapewnia osiągnięcia efektów uczenia się.

Uczelnia nie wykazała, żeby opiekunowie praktyk dla specjalizacji tłumaczeniowej i biznesowej w zakresie języka angielskiego posiadali doświadczenie zawodowe w zakresie zawodu tłumacza i zawodów wskazanych w koncepcji kształcenia jako typowe miejsca pracy absolwenta specjalizacji biznesowej, co nie zapewnia ich efektywnego nadzoru nad przebiegiem praktyk.

Obsada *proseminariów dyplomowych* nie jest w pełni prawidłowa, ponieważ efekty uczenia się dla tych zajęć zakładają szeroko zakrojoną perspektywę dyscyplin literaturoznawstwo i językoznawstwo (efekt uczenia się wg którego student zna i rozumie „miejsce kierunku Filologia w dziedzinie nauk humanistycznych. Ma zaawansowaną wiedzę o studiowanych dyscyplinach, zna i rozumie specyfikę przedmiotową i metodologiczną filologii oraz zastosowanie praktyczne wiedzy w pracy filologa, w której wykorzystywane są kompetencje językowe i komunikacyjne”), a jednocześnie zajęcia te prowadzą magistrowie bez dorobku akademickiego.

Również obsada jednego z seminariów magisterskich jest nie w pełni prawidłowa, ponieważ ma ono charakter przekładoznawczy, a prowadząca ma znaczny dorobek językoznawczy, ale jedynie incydentalnie nawiązujący do przekładoznawstwa, i brak doświadczenia zawodowego w tym zakresie.

Także prowadzone przez nią zajęcia dla specjalizacji tłumaczeniowej ze względu na ich charakter jako kształtujących umiejętności praktyczne powinien prowadzić przekładoznawca i/lub czynny tłumacz.

Lektorat z języka hiszpańskiego prowadzi filolog angielski z certyfikatem DELE C1 2018, potwierdzającym znajomość języka hiszpańskiego na poziomie C1, co nie zapewnia kompetencji pozwalających na osiągnięcie przez studentów niewiele niższego poziomu B2+, o jakiej mówi efekt uczenia się dla lektoratu, tym bardziej, że we własnych efektach dla praktyk zawodowych dla specjalizacji z modułem pedagogicznym Uczelnia oczekuje od studentów „poziomu co najmniej C2 ESOKJ, co pozwala na dobre wykonywanie zawodu nauczyciela oraz inną pracę z codziennym wykorzystaniem języka obcego”.

Obciążenie niektórych nauczycieli akademickich nie tylko przekracza normy, ale ze względu na charakter zajęć nie umożliwia ich prawidłowej realizacji. Na przykład na filologii germańskiej w roku 2023/24 wykładowczyni w stopniu doktora, pracująca jednocześnie jako nauczyciel w szkole publicznej oraz jako lektor języka obcego w prywatnej szkole językowej, prowadzi na kierunku 648 godzin zajęć, w tym proseminarium dyplomowe i seminarium magisterskie. Na filologii angielskiej wykładowczyni w stopniu doktora nie tylko według obciążeń powinna w roku akademickim 2023/24 odbyć 468 godzin zajęć, ale jest też corocznie opiekunką praktyk i promotorką prac magisterskich, których liczba np. w roku 2023 wyniosła 59, w roku poprzednim – 45, a do tego występuje w charakterze recenzentki dalszych 23 prac. Inny pracownik z tytułem magistra według przedstawionych obciążeń prowadzi w roku akademickim 2023/24 zajęcia w wymiarze 516 godzin, co obejmuje proseminarium dyplomowe i opiekę nad praktykami zawodowymi, a jednocześnie uczy w innej uczelni wyższej i pracuje na etacie nauczyciela w szkole publicznej.

Takie obciążenia i liczebności grup uniemożliwiają sprawowanie efektywnej opieki nad pracami i rzetelne przygotowanie recenzji, ponieważ tej sam skład komisji egzaminacyjnej musi na przykład przeprowadzić ponad 90 obron, co nawet przy ich rozłożeniu na kilka dni oraz turę letnią i zimową stanowi olbrzymie obciążenie. Przy tym niewielki wybór pracowników etatowych ze stopniem doktora sprawia też, że nie zawsze jest to skład poprawnie dobrany pod kątem reprezentowanych dyscyplin (zdarzają się na przykład składy bez drugiego literaturoznawcy). Wszystkim komisjom przewodniczy ta sama osoba, dziekan wydziału (123 obron w roku 2023, 131 w roku 2022), co również ilustruje nieefektywny rozkład obowiązków najwyraźniej w wyniku niedoboru dyspozycyjnej i odpowiednio wykwalifikowanej kadry. Oprócz nominalnych obciążeń godzinowych pracownicy deklarują, że umawiają się dodatkowo na konsultacje z nieobecnymi studentami poza godzinami zajęć i stanowi to stały sposób nadrabiania przez nich materiału. Taka praktyka nakłada na pracowników dodatkowe nieformalne obciążenia niewykazywane w pensum.

Według przedstawionej charakterystyki kadry pracownicy, dla których uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy, prowadzą ogółem 2898 godzin zajęć wobec 6608, jakie ogółem prowadzi się na kierunku w roku akademickim 2023/2024, co stanowi poniżej 50% ogółu godzin.

Pracownicy i przedstawiciele Uczelni deklarują przygotowanie wykładowców do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a także w formie kształcenia hybrydowego (blended learning), które nie jest objęte koncepcją kształcenia, ale jest de facto stosowane, aby umożliwić udział w zajęciach nieobecnym fizycznie studentom. Jednak nie potwierdzają tego w pełni materiały, świadczące o wykorzystaniu przede wszystkim zewnętrznych, nieautorskich, w znacznej mierze statycznych i przypadkowych materiałów dydaktycznych, niewielkim natężeniu kontaktów ze studentami na tworzonych online forach, nieregularnym sprawdzaniu obecności, a także doraźnym dobieraniu czy zmienianiu formy zajęć po zorientowaniu się, czy i ilu studentów pojawi się na zajęciach. Również hospitowane zajęcia wskazywały w niektórych przypadkach na nieefektywne dostosowanie metod pracy do systemu przeplatającego pracę zdalną i bezpośrednią (np. nieprzygotowanie zajęć hybrydowych tak, aby umożliwić interakcję między studentami, nieefektywne korzystanie z kamery i możliwości narzędzi do pracy zdalnej, i odwrotnie – niewykorzystanie fizycznej obecności studentów w sali).

Uczelnia przedstawiła formularz służący do weryfikacji prawidłowości prowadzenia kursów, a także hospitacji takiego kursu. Sprawdzają one prawidłowe przygotowanie konkretnych sekcji kursu poświęconych kwestiom formalnym i organizacyjnym, widoczność aktywności studentów w kursie, poprawne działanie linków do materiałów, obecność ocen i informacji zwrotnej dla studentów itp. – ale nie odnoszą się do prowadzenia zajęć synchronicznych, których realizacja nie jest przez nie kontrolowana. Na przykład ocena użycia języka specjalności odnosi się tu do języka, jaki jest ustawiony dla kursu na platformie internetowej.

Dobór nauczycieli akademickich jest transparentny, ale, jak wskazują powyższe problemy, nie w pełni adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć, ponieważ nie w pełni uwzględnia ich dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe, zwłaszcza w zakresie prowadzonych specjalizacji. Niedobór pracowników, którzy mogliby odciążyć osoby kluczowe dla specjalizacji lub bloku *PNJ* prowadzi do sytuacji, kiedy jeden wykładowca prowadzi np. dziesięć różnych zajęć, co jest niekorzystne zarówno dla wykładowców, jak i organizacji nauki (np. w przypadku nieobecności wykładowcy), oraz dla studentów. Na przykład w ramach specjalizacji Język niemiecki w biznesie, harmonogram zjazdu w soboty przewiduje aż 6 godzin zajęć prowadzonych przez jedną osobę.

Potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich są zaspokajane w zakresie technicznych i organizacyjnych aspektów nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Uczelnia zapewnia także wsparcie techniczne, ale nie prowadzi systematycznego monitoringu zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego.

Nauczyciele akademicy są oceniani przez studentów w formie ankiet oraz przez innych nauczycieli, w formie hospitacji zajęć, zarówno prowadzonych stacjonarnie, jak i zdalnie, chociaż – jak już wspomniano – hospitacje w tej drugiej formie koncentrują się na zapewnieniu jednolitej i zgodnej z wytycznymi struktury kursów. Jak wykazały hospitacje zajęć prowadzone w trakcie wizytacji, nie zapewniają one np. efektywnego wykorzystania narzędzi cyfrowych w procesie nauczania ani zgodności stosowanych metod nauczania z zapisami sylabusów. Hospitacje nowych pracowników oraz pracowników, którzy uzyskali wyniki ankiet ewaluacyjnych poniżej 4,0 przeprowadzane są obligatoryjne.

Uczelnia prowadzi okresowe oceny nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia obejmujące aktywność w zakresie działalności oraz dydaktycznej członków kadry prowadzącej kształcenie, wyniki ocen dokonywanych przez studentów oraz hospitacji. Uczelnia deklaruje, że oceny obejmują również rozwój naukowy pracowników, jednak niewielka liczba publikacji autorstwa pracowników w ostatnich latach świadczy, że uczelnia w praktyce nie prowadzi ewaluacji działalności naukowej; również statut Uczelni nie przewiduje oceny działalności naukowej pracownika. Uczelnia stymuluje ją jedynie pośrednio przez zachęty finansowe polegające na powiązaniu uposażenia ze stopniem naukowym.

Jak wskazano powyżej, w przypadku zajęć *psychologia ogólna*, *psychologia wychowania* i *psychologia uczenia się*, nie zapewniono prowadzenia zajęć przez osobę o kompetencjach i kwalifikacjach zgodnych z ze standardami kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy, ponieważ prowadzi je przedstawiciel religioznawstwa bez dorobku w dyscyplinie psychologia. Jak wskazują znaczne i nierównomierne obciążenia wykładowców, realizowana polityka kadrowa polegająca na doborze kadry przede wszystkim poprzez kontakty w lokalnym środowisku akademickim nie w pełni umożliwia kształtowanie kadry prowadzącej zajęcia zapewniające prawidłową ich realizację ani nie tworzy warunków pracy, które stymulowałyby członków kadry do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych i wszechstronnego doskonalenia. Pracownicy koncentrują się na realizacji zajęć na odległość, nie zgłaszają potrzeb szkoleniowych ani potrzeb w zakresie zakupu pomocy dydaktycznych, publikacji czy licencji na oprogramowanie umożliwiające prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w realistycznych warunkach. Pracownicy okazjonalnie podejmują różne formy mobilności międzynarodowej, jednak nie wiążą się one z ustrukturyzowaną współpracą czy spotkaniami roboczymi poświęconymi wdrożeniu nowych wzorców. Spotkania pracowników odbywają się głównie w formie online i są zarządzane ogólnie w związku z potrzebami cyklu dydaktycznego.

Statut Uczelni opisuje procedurę dyscyplinarną, ale nie obejmuje zasad reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa czy dyskryminacji i przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niezapewnienia kadry o liczebności i strukturze kwalifikacji zapewniającej możliwość prawidłowej obsady zajęć;
2. niezapewnienia prowadzenia przynajmniej 50% zajęć na kierunku przez osoby, dla których Uczelnia stanowi podstawowe miejsce pracy;
3. niezapewnienia prawidłowej obsady niektórych zajęć, w tym zajęć ujętych w standardzie kształcenia nauczycieli;
4. niezapewnienia liczebności grup zajęciowych i obciążeń godzinowych umożliwiających prawidłowy nadzór nad powstawaniem prac magisterskich;
5. niezapewnienia doskonalenia i weryfikacji merytorycznej jakości kształcenia na odległość;

6. niezapewnienia uwzględniania aktualności dorobku naukowego przy obsadzie zajęć oraz efektywnych metod stymulowanie rozwoju naukowego kadry;
7. polityki kadrowej prowadzącej do wyżej wymienionych problemów;
8. niedefiniowania zasad reagowania na przypadki zagrożenia, naruszenia bezpieczeństwa, dyskryminacji czy przemocy wobec członków kadry prowadzącej kształcenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne oraz ich wyposażenie dostępne dla studentów kierunku nie są w pełni zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się. W kilku salach dostępne są tablice interaktywne bądź rzutniki i ekrany, jednak większość wyposażona jest jedynie w stoły, krzesła i biurko oraz tablicę kredową. W trakcie hospitacji miały miejsce sytuacje, kiedy wykładowca posługiwał się postawionym na biurku rzutnikiem przenośnym bez ekranu, co na tle dwubarwnej ściany ograniczało widoczność prezentacji.

Infrastruktura informatyczna Uczelni to przede wszystkim wykorzystywana do prowadzenia zajęć online platforma e-learningowa, wykorzystywana jednak w sposób dość statyczny, głównie jako repozytorium treści i linków do treści (w tym transmisji spotkań prowadzonych na żywo), przy czym – mimo dużego zapotrzebowania na powtarzanie niektórych treści a nawet całych zajęć dla studentów nieobecnych – zajęcia prowadzona na żywo nie są z zasady nagrywane i udostępniane na platformie. Na kierunku, na którym większość zajęć prowadzi się zdalnie, a ze względu na fizyczną nieobecność wielu studentów – również hybrydowo, sale nie zawierają zestawów kamer, nagłośnienia, kilku ekranów czy bezprzewodowych słuchawek dla wykładowców, które ułatwiałyby pracę w takim trybie. Nawet podstawowy zestaw rzutnik, głośniki i ekran znajdują się tylko w dwóch salach dydaktycznych. W rezultacie np. na jednych z hospitowanych zajęć, gdzie część grupy obecna była zdalnie, osoby uczestniczące w zajęciach przez platformę online mogły oglądać co najwyżej tył głowy prowadzącej, ponieważ ta korzystała z kamery w laptopie odwrócona tak, aby widzieć studentów w sali. Wykładowcy mają możliwość wypożyczenia sprzętu z Działu Spraw Studenckich (laptopa, projektora, słuchawek lub radiomagnetofonu, tabletu), jednak tylko doraźnie do wykorzystania w trakcie zajęć. W jednej z sal istnieje teoretyczna możliwość nagrania klipu na zielonym tle (tzw. green screen), ale nie stworzono studia nagrań i nie jest ona wykorzystywana w dydaktyce, mimo że kursy obfitują w filmy innych autorów linkowane z platformy streamingowej.

Ponieważ według harmonogramów wykładowcy mają prowadzić dyżury online i stacjonarne, czasami po kilka osób w tych samych godzinach, nie wyznaczono adekwatnych pomieszczeń, w których takie konsultacje można by prowadzić. Pomieszczenie wskazane w raporcie samooceny i w trakcie wizytacji bazy dydaktycznej jako pokój do konsultacji to jednocześnie pokój z kserokopiarką i zaplecze socjalne, do których dostępu mogą potrzebować inne osoby.

Na kierunku kształcącym w zakresie opracowania tłumaczeń, używania języka obcego w kontekście działalności biznesowej i nauczania języka brakuje sprzętu i oprogramowania, jakich użycia można spodziewać się w biurach tłumaczeń, w trakcie wydarzeń tłumaczonych ustnie, w biurach firm międzynarodowych i szkołach językowych. Uczelnia nie dostarczyła listy oprogramowania dostępnego w laboratorium językowym i fonetyczno-tłumaczeniowym dedykowanego dla studentów kierunku. Wizytacja bazy dydaktycznej dowodzi, że w żadnej z sal, w których dostępne są komputery, nie są one wyposażone w żadne adekwatne dla kierunku komercyjne bądź darmowe oprogramowanie z wyjątkiem podstawowych programów biurowych i (w jednym przypadku) programu do rejestracji i obróbki dźwięku. Dla studentów nie są dostępne np. programy typu CAT, CRM, SAP, oprogramowanie typowe dla laboratoriów fonetycznych umożliwiające interakcję w różnych grupach, programy do pracy zdalnej, których użycia można się spodziewać zarówno w szkołach jak i firmach, programy do rozpoznawania mowy i tworzenia transkrypcji itp.), przy czym nie jest to problem wynikający z wydajności czy wieku sprzętu komputerowego. Komputery są zróżnicowane jakościowo i wiekowo, ale zasadniczo pozwalałyby na instalację i wykorzystanie takiego oprogramowania, a Uczelnia posiada dobre i stabilne łącza internetowe. Tymczasem głównymi i wszechobecnymi programami są na nich sieciowe gry komputerowe, a pracownicy Uczelni będący aktywnymi tłumaczami korzystają na zajęciach z własnego oprogramowania CAT, od studentów oczekując instalacji wersji demonstracyjnych o ograniczonej funkcjonalności i czasie działania na prywatnym sprzęcie, który niekoniecznie musi być do tego przystosowany.

Jedynym sprzętem, który można uznać za specjalistyczny, są trzy dwuosobowe kabiny tłumaczeniowe w pracowni do przekładu ustnego. Uczelnia nie dostarczyła specyfikacji technicznej kabin, jednak sprzęt ten jest kilkunastoletni (prawdopodobnie z roku 2008) i ewidentnie niewykorzystywany (brak niektórych kabli, baterii do myszy, nieaktualniany system Windows XP), a sala zaaranżowana w taki sposób, że nawet jego wykorzystanie nie odpowiadałoby realistycznym warunkom pracy tłumacza kabinowego, ponieważ sala nie posiada właściwie miejsca dla widowni i nie pozwala na zaaranżowanie np. spotkania biznesowego, międzynarodowej konferencji czy innego wydarzenia wymagającego obsługi tłumaczeniowej.

Podsumowując, wyposażenie sal dydaktycznych nie jest adekwatne do potrzeb dydaktyki na kierunku ani nie odzwierciedla rzeczywistych warunków przyszłej pracy zawodowej. Istniejąca infrastruktura informatyczna i wyposażenie techniczne pomieszczeń są zasadniczo sprawne i względnie nowoczesne (z wyjątkiem pracowni przekładu ustnego), ale nieobecne w większości pomieszczeń i niedostosowane do potrzeb kierunku. W rezultacie nie umożliwiają one prawidłowej realizacji zajęć dydaktycznych, w szczególności kształtujących umiejętności praktyczne w warunkach właściwych dla obszarów zawodowego rynku pracy związanych z kierunkiem. Odbiegają one od aktualnie używanych w działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku i nie umożliwiają prawidłowej realizacji zajęć, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

O ile liczba miejsc w kabinach, komputerów w salach w nie wyposażonych i miejsc siedzących w salach są zasadniczo dostosowane do liczebności grup zajęciowych na specjalizacji tłumaczeniowej, pozostałe

specjalizacje bywają zbyt liczne, by korzystać z pracowni komputerowych. Na przykład na 2 semestrze I roku studiów czterosemestralnych II stopnia w zakresie języka angielskiego specjalizacja Lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym liczy 34 osoby, a więc na zajęciach toczących się stacjonarnie nie można mówić o samodzielnym wykonywaniu jakichkolwiek czynności, które wymagałyby korzystania z zapewnianego przez Uczelnię sprzętu (na przykład przygotowania testów, prezentacji czy edycji tekstów), ponieważ podział na mniejsze grupy przywodzi się na tym roku wyłącznie w ramach zajęć *PNJA – kurs zintegrowany* oraz *PNJA – konwersacja*.

Infrastruktura Uczelni nie jest dostosowana do liczby studentów, która miałaby jednocześnie przebywać w budynku (na przykład w trakcie sobót zjazdowych, kiedy jednocześnie z sal dydaktycznych powinni korzystać wszyscy studenci studiów niestacjonarnych wspomaganych online, a zatem 621 osób. W bibliotece, której pojedyncze pomieszczenie jest jednocześnie czytelnią, jest zaledwie jedno stanowisko komputerowe i kilka miejsc siedzących. Na korytarzach zorganizowano niewiele miejsc siedzących. Stosunkowo wąskie i strome klatki schodowe oraz wąskie korytarze, w niektórych miejscach (np. w korytarzu prowadzącym do biblioteki) niemal całkowicie blokowane przy otwieraniu drzwi do łazienki, w połączeniu ze stosunkowo małym hallem wejściowym, do którego prowadzą z przeciwnych stron dwie pary drzwi, brakiem oznaczeń większości pomieszczeń poza numerami sal i jedną tylko tablicą informacyjną z planem zjazdu w hallu w przypadku obecności wszystkich studentów stwarzają ryzyko niebezpiecznego stłoczenia osób przy wyjściu i wejściu do budynku i utrudniają poruszanie się po nim. Przykładem jest tu aula, która według Uczelni mieści ok 150 osób, a prowadzi do niej pojedyncze wejście przez wąski korytarz. Wiele z sal umieszczonych na ostatnim piętrze budynku łatwo się nagrzewa ze względu na okna dachowe i przy pełnym obłożeniu sal mogą one być trudne do wietrzenia, nie zapewniając higienicznych i komfortowych warunków pracy. Parking przez Uczelnię może pomieścić maksymalnie ok. 20 pojazdów. W budynku zapewniono miejsca do siedzenia oraz pojedyncze miejsca do odpoczynku przy stoliku, ale w budynku brak możliwości zjedzenia posiłku, dostępne są tylko automaty z napojami.

Lokalizacja biblioteki w tym samym budynku jest dogodna, jednak pojedyncze pomieszczenie biblioteki nieoddzielone od stolików czytelní, jej wyposażenie oraz liczba miejsc nie zapewniają warunków do komfortowego korzystania z zasobów bibliotecznych. Jedynym sprzętem dostępnym dla czytelników jest laptop, z którego mają dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki i bazy IBUK Libra. Biblioteka zapewnia wolny dostęp do półek, ale jej godziny otwarcia nie są w pełni dostosowane do terminów zjazdów na kierunku: biblioteka czynna jest od wtorku do piątku do godziny 14:00 oraz w soboty do 10:00 do 15:00, podczas gdy zjazdy zaczynają się w piątki po 15:00 (choć i wówczas zajęcia zasadniczo mają miejsce online), a w soboty trwają od 8:15 do późnego wieczora i następnie od rana w niedzielę. Większość studentów w planie sobotnim nie ma „okienek” albo ma je po godzinie 15:00 i wobec tego ma możliwość skorzystania z biblioteki wyłącznie w piętnastominutowych przerwach między zajęciami. W formie cyfrowej w bibliotece dostępne są tylko pozycje służące do praktycznej nauki języka, a jednocześnie biblioteka nie skanuje fragmentów książek ani nie przyjmuje zamówień na wykonanie kserokopii. Katalog biblioteki nie jest dostępny online, na stronie można znaleźć tylko linki do udostępnianych elektronicznie czasopism.

W obliczu powyższych zastrzeżeń wątpliwe jest, by budynek i zasady korzystania z infrastruktury spełniały normy BHP, ponieważ wspomniane niedostosowanie sal i ciągów komunikacyjnych do zakładanej maksymalnej liczby studentów może stanowić zagrożenie przy pełnej frekwencji, jednak Uczelnia zapewnia, że posiada właściwe pozwolenia w tym zakresie.

Uczelnia zapewnia dostęp studentów do sieci bezprzewodowej poza godzinami zajęć, ale dostęp do pomieszczeń dydaktycznych i laboratoriów komputerowych poza godzinami zajęć w celu wykonywania zadań czy realizacji projektów jest w praktyce niemożliwy ze względu na funkcjonowanie w budynku innych podmiotów edukacyjnych (technikum, liceum dla dorosłych, policealna szkoła medyczna).

Mimo że na ocenianym kierunku studiuje obecnie 16 studentów z niepełnosprawnościami, w budynkach Uczelni nie zapewniono dostosowania infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnością w sposób, który zapewniałby tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej oraz korzystaniu z technologii informacyjno-komunikacyjnej, a także likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni, laboratoriów i zaplecza sanitarnego. Na parkingu o nierównej nawierzchni nie wyznaczono miejsca parkingowego dla OzN. Budynek jest dostępny dla osoby poruszającej się na wózku bocznym wejściem od strony parkingu, przy którym znajduje się stosowna naklejka, ale brak odsyłającej tam strzałki przy wejściu głównym od parkingu oraz informacji na temat konieczności okrążenia budynku przy głównym wejściu od ulicy. Pomieszczenia na wyższych piętrach nie są dostępne dla osób poruszających się na wózku. Uczelnia deklaruje, że dla osób z ograniczoną sprawnością ruchową wszystkie zajęcia organizowane są na parterze. W większości sal jedynym dostosowaniem dla OzN jest naklejka na standardowej ławce lub (w auli) na zwykłym krześle. Na parterze znajduje się łazienka dla OzN, jednak jest ona po prostu większa od standardowej i pozbawiona jakichkolwiek innych dostosowań, przy czym otwierające się na zewnątrz drzwi utrudniają wjazd do niej od jednej strony ze względu na wąski korytarz i blokują ruch na korytarzu. W bibliotece również dostosowanie ogranicza się do naklejki na standardowym laptopie. W budynku brak oznaczeń dotykowych i kontrastowych, a w pomieszczeniach administracyjnych również naklejek wskazujących miejsce dla OzN. Biuro Pełnomocnika ds. osób niepełnosprawnych znajduje się na niedostępnym dla OzN piętrze budynku i dopiero w razie zgłoszenia takiej potrzeby umawia się spotkanie z pełnomocnikiem na parterze.

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do sieci na terenie budynków oraz dostęp do platform, na których umieszczane są materiały i odbywają się zajęcia. Osoby nieposiadające sprzętu niezbędnego do odbywania zajęć zdalnych nie mają możliwości jego wypożyczenia, jedynie możliwość ubiegania się o ogólne wsparcie finansowe, które można przeznaczyć na jego zakup.

Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość umożliwia zarówno synchroniczną, jak i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi. Jest połączona z innymi systemami uczelnianymi, dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są zgodne co do zakresu i zasięgu językowego z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, ale nie są zgodne z nimi pod względem aktualności. Ostatnie większe zakupy zasobów bibliotecznych w postaci tradycyjnych książek miały miejsce w 2010 roku (54 pozycje w zakresie języka angielskiego, 28 niemieckiego), po czym liczba pozycji gwałtownie spada (odpowiednio 29 i 3 w 2011, 16 i 6 w 2012, 4 i 0 w 2013). Od tego momentu aż do roku 2024, a więc przez ponad 10 lat, zakupiono odpowiednio 14 pozycji anglistycznych, 0 germanistycznych i 1 wykazaną w obu kategoriach. Biblioteka nie posiada żadnych zbiorów z ostatnich trzech lat. Biblioteka zgromadziła odpowiednio 36 i 6 książek w formie elektronicznej, przy czym są to praktycznie wyłącznie zbiory ćwiczeń i repetytoria gramatyczne. Uczelnia prenumeruje 5 czasopism filologicznych (w tym 3 anglistyczne i 1 germanistyczne).

W większości sylabusów zawarte są odpowiadające stanowi zbiorów bibliotecznych mało aktualne pozycje. Na przykład w ramach zajęć *Technologie informacyjne*, które obejmują treści związane z najnowszymi trendami (np. ChatGPT), literatura podstawowa to pozycje z roku 2005 i 2007 (*Teaching English with Information Technology* i *How to Teach English with Technology*). W tym zakresie zbiory biblioteczne odpowiadają sylabusom, ale jednocześnie nie odpowiadają treściom kształcenia i nie pozwalają na przygotowanie studentów do prowadzenia działalności zawodowej w obszarach zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku. W niektórych przypadkach zbiory biblioteczne nie zawierają wskazanych w sylabusach nowszych tytułów. Tak jest na przykład dla zajęć *WD - kurs podręcznikowy I*, *Podstawy zarządzania i przedsiębiorczości II* czy *Warsztaty biznesowe II* (język niemiecki w biznesie).

Jak już zaznaczono, większość źródeł dostępna jest w formie tradycyjnej w bibliotece. W formie elektronicznej dostępne są prenumerowane czasopisma oraz ograniczona liczba e-booków, głównie repetytoriów i testów gramatycznych. W bibliotece student ma ponadto dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki i bazy IBUK Libra. Jak już zaznaczono, biblioteka nie wykonuje ani nie umożliwia wykonania skanów publikacji ani dostępu do nich w sposób dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami narządu wzroku. Materiały informacyjne Uczelni opracowane są w sposób dostępny.

Materiały edukacyjne dostępne są na platformie internetowej, ale nie są one opracowywane w sposób dostępny dla OzN. Również we wskazówkach dla wykładowców omawiających techniczne aspekty przygotowania kursu brak wytycznych związanych z zapewnieniem dostępności materiałów (np. co do typów plików, czcionek, podpisów pod filmami), choć znalazły się tam ogólne wytyczne na temat zapewniania dobrej rozdzielczości i jakości materiałów skanowanych.

Na Uczelni brak jest pracowni dydaktycznej, w której zgromadzone byłyby używane w szkolnictwie podręczniki i pomoce dydaktyczne, umożliwiającej zgodne ze standardem kształcenie nauczycieli.

Jak wskazuje przegląd bazy dydaktycznej, nie są prowadzone systematyczne przeglądy infrastruktury dydaktycznej, które wykraczałyby poza sprawdzenie sprawności sieci informatycznej przed zjazdem i inwentaryzację sprzętu po nim. Biblioteka nie prowadzi przeglądu zbiorów po kątem ich aktualności, dostosowania do procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów czy potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Brak praktycznej możliwości zgłaszania przez studentów zapotrzebowania na zakup literatury. Raz do roku w ramach ankiety studenci mogą zgłaszać m.in. uwagi dotyczące funkcjonalności narzędzi internetowych, ale ankieta nie zawiera pytań o inne aspekty infrastruktury (np. wyposażenie techniczne pomieszczeń czy specjalistyczne oprogramowanie). Wnioski z ankiet dotyczące kursów na platformie zostały uwzględnione i wykorzystane do doskonalenia pomocy dydaktycznych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika ze zdiagnozowanych w opisie stanu faktycznego nieprawidłowości dotyczących:

1. niezapewniania infrastruktury dydaktycznej i bibliotecznej dostosowanej do liczebności studentów;

2. niezapewnienie infrastruktury zapewniającej prawidłową realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
3. niezapewnienia pomocy i materiałów dydaktycznych zapewniających możliwość prowadzenia zajęć kształtujących umiejętności praktyczne umożliwiające symulowanie czynności zawodowych i w warunkach odzwierciedlających aktualne realia rynku pracy;
4. niezapewnienie infrastruktury dostosowanej do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu;
5. niezapewnienie infrastruktury dydaktycznej zgodnej z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy o kształceniu nauczycieli;
6. niezapewnienie efektywnych i systematycznych przeglądów infrastruktury z udziałem studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

W odniesieniu do ocenianego kierunku studiów, prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami. Rodzaj, zakres i zasięg działalności przedstawicieli otoczenia, z którymi Uczelnia współpracuje w odniesieniu do projektowania i realizacji programu studiów nie odzwierciedla we właściwym zakresie prowadzonych na kierunku specjalizacji: język angielski/niemiecki w biznesie, tłumaczenia oraz lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym (wcześniej, przed cyklem rozpoczynającym się w roku akademickim 2023/2024: nauczyciel języka angielskiego/niemieckiego). Podczas wizytacji potwierdzono wpływ trzech interesariuszy na program studiów, jego realizację i doskonalenie, wśród nich znalazły się: agencja HR ulokowana poza granicami RP, rekrutująca pracowników do pracy, głównie w krajach niemieckojęzycznych, galeria sztuki współczesnej zlokalizowana w Krakowie, a także firma edukacyjna prowadząca szkoły podstawowe, szkołę ponadpodstawową oraz szkołę dla dorosłych.

Stopień zgodności takiego doboru z koncepcją i celami kształcenia oraz wynikającymi z nich obszarami działalności zawodowej i zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku jest znikomy. Pomimo, że Uczelnia prowadzi specjalizację tłumaczeniową na obu stopniach studiów, nie udokumentowano wystarczająco współpracy z interesariuszami sprofilowanymi w tym kierunku. Analogiczna uwaga dotyczy specjalizacji lingwistyka stosowana z modułem pedagogicznym, gdyż w tworzeniu koncepcji

kształcenia oraz programu studiów nie brały udziału instytucje edukacyjne prowadzące działalność poza systemem oświaty. Właściwie zostały dobrane szkoły, ale wyłącznie w odniesieniu do programów obowiązujących dla cykli kształcenia kończących się w roku akademickim 2023/2024, czyli specjalizacji nauczyciel języka angielskiego/ niemieckiego. Uczelnia nie współpracuje zatem w zakresie projektowania i realizacji programu z adekwatnymi, właściwymi dla sylwetki absolwenta interesariuszami. Dobór jest częściowo właściwy nie tylko z uwagi na zakres, ale również zasięg działalności interesariuszy – zabrakło tu lokalnych oraz regionalnych pracodawców.

Podczas wizytacji potwierdzono aktywną i stałą współpracę dot. programu studiów z dwoma, wcześniej wspomnianymi interesariuszami, a wpływ tych interesariuszy na program studiów jest widoczny w zakresie praktyk zawodowych, poszerzenia programu o zagadnienia biznesowe, zagadnienia dotyczące rekrutacji do pracy, korespondencji handlowej, analizy zasobów ludzkich, kształtowania relacji z klientem. Istotnym problemem jest jednak, że kluczowi interesariusze jak dotąd nie prowadzili praktyk dla studentów kierunku, nie posiadają więc pełnego oglądu kompetencji, jakimi dysponuje student kierunku na poszczególnych etapach realizacji programu studiów, a ich wiedza na temat programu ma charakter teoretyczny, który nie przekłada się na sytuacje praktyczne/ zawodowe, w których student kompetencje wykorzystuje. Stąd, jakkolwiek wpływ na program został wykazany, ma on charakter deklaracyjny i nie został zweryfikowany w działaniu. Należy również zauważyć, że dwaj kluczowi interesariusze współpracują z Uczelnią od niespełna roku - nie wykazano więc współpracy o charakterze stałym i systemowym w odniesieniu do koncepcji kształcenia i programu studiów.

Wobec powyższych uwag, mapowanie kierunku pod kątem doboru interesariuszy nie jest adekwatne do programu i koncepcji kształcenia, a ich wpływ ma charakter wybiórczy – nie jest to ciągły proces oceny i doskonalenia. Interesariusze nie mają okazji przedyskutować opinii w szerszym gronie, adekwatnym dla kierunku, skonfrontować punktów widzenia pomiędzy sobą na temat np. praktyk zawodowych i wspólnie, również razem z Uczelnią, podejmować strategiczne decyzje. Wymiar i zasięg wpływu interesariuszy są mało zaakcentowane w tym procesie, niewystarczająco przekładają się na realne i systematyczne udoskonalanie programu studiów, które byłoby adekwatne do celów kształcenia i osiągania przez studentów efektów uczenia się określonych dla kierunku, co nie jest właściwe dla kierunku studiów, w szczególności o profilu praktycznym.

We współpracy Uczelni z organizacjami otoczenia społeczno-gospodarczego dominuje organizacja i realizacja praktyk zawodowych. Odnośnie do realizacji praktyk dobór współpracujących instytucji jest bardziej adekwatny – potwierdzono współpracę ze szkołami językowymi, agencjami tłumaczeniowymi, firmami posiadającymi w swojej strukturze jednostki organizacyjne odpowiedzialne za komunikację w językach obcych. Kontakty Uczelni z interesariuszami są przypadkowe praktyk częste.

Pozostałe formy współpracy nie mają charakteru planowego, a incydentalny, niewymierny w odniesieniu do specyfiki kierunku studiów. Obejmują gościnne wykłady i warsztaty, które, z uwagi na niewielką częstotliwość zjazdów na studiach wspomaganych internetowo, nie mają charakteru stałego i systemowego. Formy współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym są więc mało urozmaicone.

Uczelnia deklaruje prowadzenie przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w raporcie samooceny, jednakże procedura ta ma wyłącznie charakter deklaracyjny. Podczas wizytacji nie potwierdzono prowadzenia monitoringu intensywności, zakresu i form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Uczelnia nie prowadzi systemowej oceny współpracy z tym otoczeniem, jak i z pracodawcami, w celu doskonalenia tych form, a także badania wpływu współpracy na program

studiów oraz doskonalenie jego realizacji. Potwierdzają to przedstawione przez Uczelnię wyniki przeglądów w postaci protokołów ze spotkań interesariuszy z osobami odpowiedzialnymi za prowadzenie kierunku. Dokumenty te nie są odzwierciedleniem działań jakościowych Uczelni, w tym procesów analitycznych i ewaluacyjnych. Nie zawierają wniosków mogących stanowić opinię lub wnioski z analiz. Uczelnia nie angażuje studentów do przeglądów współpracy z interesariuszami pod kątem doboru interesariuszy, form współpracy oraz ich wpływu na koncepcję kształcenia i program studiów, a także jego doskonalenie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Współpraca dotyczy zarówno inicjatyw mających na celu wspieranie kształcenia na kierunku, jak i organizacji praktyk, przy czym ta druga prowadzona jest w sposób stały, systematycznie i intensywnie. Dobór partnerów jest w niewielkim stopniu właściwy, tylko częściowo odpowiadający koncepcji kształcenia na kierunku i ogólnemu zarysowi sylwetki absolwenta. Współpracujące z Uczelnią organizacje wprowadzając wyrażając indywidualne opinie nt. koncepcji kształcenia oraz programu studiów, nie mają oni jednak stałego i realnego wpływu na tę koncepcję ani na doskonalenie programu studiów i – poza praktykami zawodowymi – na jego realizację.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację nie podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. doboru interesariuszy współpracujących z kierunkiem w doskonaleniu koncepcji kształcenia na kierunku, programu studiów oraz udziału w jego realizacji kluczowych przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego;
2. zakresu i form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do kierunku;
3. braku przeglądów współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym;
4. braku angażowania studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływu tego otoczenia na program i wykorzystywane wyników tych ocen w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

1. Rekomenduje się prowadzenie współpracy z interesariuszami w sposób systematyczny, stały i systemowy, umożliwiający wszystkim kluczowym interesariuszom podjęcie wspólnej dyskusji nad koncepcją kształcenia i programem studiów w celu wypracowania najlepszych rozwiązań dla jej ich rozwoju w kontekście lepszego dostosowania absolwenta do wymogów rynku pracy.

Zalecenia

1. Zaleca się dostosowanie składu grona kluczowych interesariuszy współpracujących z kierunkiem w zakresie kształtowania koncepcji kształcenia oraz projektowania i realizacji programu studiów, w taki sposób, aby ich liczba oraz zróżnicowanie reprezentowanych obszarów działalności zawodowej odzwierciedlały w pełni specyfikę obszarów działalności zawodowej/gospodarczej oraz zawodowego rynku pracy właściwych dla kierunku.
2. Zaleca się poszerzenie zakresu i form współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do kierunku, z uwzględnieniem specyfiki wymogów profilu praktycznego.
3. Zaleca się prowadzenie systematycznego monitoringu i ewaluacji współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym kierunku, w tym z pracodawcami, w odniesieniu do programu studiów, w tym doboru interesariuszy, form współpracy, wpływu współpracy na rozwój i doskonalenie koncepcji kształcenia oraz programu studiów.
4. Zaleca się angażowanie studentów do oceny relacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w tym jego wpływu na realizację programu studiów oraz wykorzystywanie wyników tych ocen w działaniach doskonalących program.
5. Zaleca się podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Koncepcja kształcenia na kierunku przewiduje mobilność międzynarodową, która nie jest dostosowana do charakteru studiów wspomaganych online, kierowanych przez Uczelnię głównie do osób pracujących zawodowo i/lub związanych obowiązkami rodzinnymi. Tymczasem koncepcja kształcenia mówiąc o umiędzynarodowieniu akcentuje przede wszystkim program Erasmus+ i formę mobilności obejmującą „spędzenie od kilku tygodni do nawet kilku miesięcy za granicą, gdzie zdobywają cenne doświadczenie zawodowe, rozwijają umiejętności językowe oraz poznają nowe kultury”, a zatem zakłada mobilność fizyczną, średnio- oraz długoterminową, która dla osób z takimi zobowiązaniami jest mało realistyczna. W rezultacie zakres mobilności studenckiej jest znikomy. Uczelnia nie dostarczyła szczegółowych danych dotyczących kierunku, ale z raportu samooceny wynika, że w ostatnich latach Uczelnia miała tylko jednego studenta przyjeżdżającego w programie Erasmus+ w roku akademickim 2020/2021. Oprócz tego Uczelnia jako umiędzynarodowienie traktuje obecność na studiach osób pochodzenia polskiego, które pracowały lub pracują za granicą. Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia nie są zatem w pełni zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Możliwość wymiany studenckiej na studiach II stopnia jest dodatkowo ograniczona poprzez obecność wśród efektów uczenia się efektu przewidującego, że student potrafi „prowadzić debatę, przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o nich w języku polskim i angielskim/niemieckim”.

Uczelnie partnerskie, na które w ostatnich latach wyjeżdżali członkowie kadry, prowadzą studia o zbliżonym charakterze (Uniwersytet w Kadyksie – filologię angielską, a Uniwersytet Zachodnioczeski w Pilźnie – język angielski w edukacji i język niemiecki w edukacji). Mobilność kadry nie dotyczy krajów anglo- ani niemieckojęzycznych.

W pełni zgodne z koncepcją kształcenia jest zatrudnienie wśród kadry rodzimych użytkowników języka obcego (w tym przypadku: trzech rodzimych użytkowników angielskiego) oraz prowadzenie dużej części zajęć w języku angielskim, a także uwzględnienie w programie treści związanych z funkcjonowaniem w środowisku międzynarodowym. Nauczyciele akademicki są również, zgodnie z charakterem kierunku, przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych.

Uczelnia stwarza podstawowe możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich, ale jedynie formalne możliwości w przypadku studentów. W mobilności w ramach programu ERASMUS + uczestniczyły trzy osoby zatrudnione na kierunku, jednak Uczelnia nie wskazała konkretnych przykładów efektów tej mobilności, systemu omawiania, ewaluacji i rozwoju kontaktów, ani planów związanych np. z konkretnymi kierunkami współpracy. Wykładowcy nie potwierdzili, aby miały miejsce spotkania kadry poświęcone rozwojowi umiędzynarodowienia i mobilności, wymianie doświadczeń i dobrych praktyk w tym zakresie, a po wyjeździe pracownicy ograniczają się do dostarczenia koordynatorowi informacji o typie przeprowadzonych zajęć/spotkań i liczbie przeprowadzonych godzin. Ewentualne inicjatywy czy wymiana doświadczeń mają charakter nieformalny i incydentalny. Sygnalizowane "monitorowanie jakości wykładowców w zakresie umiędzynarodowienia, w tym ich zdolności do nauczania w językach obcych i rozwijania międzynarodowych perspektyw w swoich przedmiotach" polega na wymogu posługiwania się językiem obcym, co w sposób naturalny dla kierunku filologicznego stanowi warunek zatrudnienia.

Platforma internetowa używana przez Uczelnię pozwala na wybór języka interfejsu, kursy tworzone dla kierunku są w większości w języku angielskim i zawierają materiały anglojęzyczne. Jednocześnie strona Uczelni nie posiada żadnych treści w językach innych niż polski, w tym np. na stronie logowania do Wirtualnego Dziekanatu, mimo że obecnie na kierunku według informacji Uczelni studiuje 22 obcokrajowców (w tym m.in. narodowości hinduskiej). Pomieszczenia administracyjne w budynku, w którym prowadzone są zajęcia na kierunku nie posiadają obcojęzycznych oznaczeń, podobnie na tablicy informacyjnej plan zjazdu z adnotacjami (np. o odwołaniu niektórych zajęć) wywieszany jest wyłącznie w wersji polskiej.

Mobilność wśród studentów mają propagować informacje dla studentów o programie Erasmus+ przedstawiane przez pracownika biura oraz zachęcanie do odwiedzenia strony bądź do wizyty w biurze Erasmusa. Na stronie Uczelni znajduje się zakładka poświęcona Erasmusowi, a także adres mailowy i telefon kontaktowy biura, ale samo biuro otwarte jest tylko od wtorku do czwartku w godzinach od 10.00 do 14.00, a zatem nie jest dostępne w godzinach zjazdów i trudnodostępne dla pracujących studentów niestacjonarnych. Strona biura nie podaje jednak żadnego linku, który umożliwiłaby studentom studiów niestacjonarnych, w tym wspomaganych online, porozmawiać również online z pracownikiem biura.

Uczelnia formalnie prowadzi oceny stopnia umiędzynarodowienia, ale dotyczą one całej Uczelni i mają charakter ilościowy. Uczelnia nie przedstawiła żadnych wniosków, które byłyby wynikiem działania systemu monitorowania i oceny stopnia, rodzaju i perspektyw umiędzynarodowienia, poza konstatacją, że studenci nie chcą wyjeżdżać ze względu na swoje zobowiązania oraz w ostatnich latach pandemii. Uczelnia nie rozważała możliwości propagowania z mobilności krótkoterminowej, hybrydowej ani wirtualnej. Umiędzynarodowienie kształcenia nie podlega systematycznym ocenom z udziałem studentów.

Podsumowując, Uczelnia nie stwarza warunków do rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich i studentów związanej z kształceniem na kierunku, poza aspektami, które wiążą się z samym kształceniem w zakresie języka obcego nowożytnego, ani nie prowadzi efektywnego

przeglądu stanu umiędzynarodowienia, który można by wykorzystać do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Propozycja oceny kryterium niespełnione wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niestworzenia praktycznych możliwości korzystania z mobilności międzynarodowej w formie odpowiedniej dla studiów niestacjonarnych;
2. braku efektywnych przeglądów mobilności kadry oraz polityki zmierzającej do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

WSL nie zapewnia studentom wsparcia o charakterze kompleksowym w trakcie całego procesu uczenia się. Znaczna większość elementów wsparcia studentów nie funkcjonuje wcale, funkcjonuje w niewłaściwy sposób lub funkcjonuje fikcyjnie. Skutkiem tego są liczne problemy, przez które studentom nie jest oferowane odpowiednie wsparcie w każdym aspekcie uczenia się.

Pomimo faktu, że kierunek realizowany jest w ramach profilu praktycznego, Uczelnia nie realizuje dostatecznego wsparcia studentów w zakresie przygotowania do wejścia, działania i współpracy w obszarze rynku pracy. Wsparcie to nie jest realizowane w formie materialnej, organizacyjnej czy merytorycznej. Zdecydowana większość zajęć odbywa się w formie zdalnej, podczas wizytacji część studentów przyznała, że znajdują się w placówce po raz pierwszy, pomimo odbywania zajęć przewidzianych dla II semestru studiów. Pomimo tak szerokiej działalności z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość uczelnia potwierdziła, iż nie przewidują wsparcia technologicznego ani merytorycznego dla osób studiujących wykluczonych cyfrowo. W raporcie samooceny oraz podczas wizytacji Uczelnia przedstawiła działalność Biura Karier, lecz działalność tę można uznać za

nieefektywną, ponieważ żaden ze studentów nigdy nie spotkał się ani ze szkoleniem, ani z jakąkolwiek inną formą zapoznawczą czy jego realną działalnością. Tym samym, należy stwierdzić niedostateczną liczbę szkoleń, a także zróżnicowanych form wsparcia (materialnego, organizacyjnego, merytorycznego).

Wsparcie studentów w wejściu na rynek pracy, biorąc pod uwagę następujące argumenty: niedostateczną liczbę szkoleń Biura Karier, brak kontaktu pracowników tejże jednostki ze studentami, brak substytutu takowej jednostki na Uczelni, brak innych inicjatyw w zakresie wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy, a także sam fakt, iż kierunek Filologia na WSL funkcjonuje w oparciu o profil praktyczny - powodują, że należy stwierdzić w tym przypadku rażące uchybienie w zakresie wsparcia studentów w przygotowaniu do wejścia, działania i współpracy w obszarze rynku pracy.

Na kierunku filologia wsparciem objęci są studenci wybitni. W ramach wsparcia organizacyjnego w tym zakresie, na wniosek studenta, dziekan może wyrazić zgodę na odbywanie studiów w ramach Indywidualnego Programu Studiów (IPS). IPS pozwala na indywidualizację procesu kształcenia zgodnie z zainteresowaniami naukowymi studenta. Należy jednak zaznaczyć, iż nie realizuje się w Uczelni jakichkolwiek innych działań wspierających studentów wybitnych, w tym bardzo istotnych w zakresie realizacji dodatkowych (pozaustawowych, uczelnianych) stypendiów, grantów czy konkursów dla studentów, a także wsparcia merytorycznego. Uczelnia nie dostarczyła dokumentów określających skład Komisji Stypendialnej dla Studentów (KS), ani Odwoławczej Komisji Stypendialnej dla studentów (OKS), w związku z czym nie da się określić, czy obie komisje działają z odpowiednim składem, w szczególności parytetem studentów. Dodatkowo, na stronie internetowej Uczelni, ani w regulaminie świadczeń, nie widnieją dane kontaktowe ani żadna instrukcja opisująca sposób składania wniosków o stypendia ustawowe, czy odwołań od decyzji Komisji Stypendialnej dla Studentów. Studenci nie mają możliwości zgłaszania zapotrzebowań na konkretne publikacje dostępne do wypożyczenia w bibliotece WSL. Uczelnia oferuje dostęp jedynie do dwóch baz (dostęp do Wirtualnej Biblioteki Nauki i bazy IBUK Libra) oraz e-booki do wypożyczania, jednak w niedostatecznej ilości. Należy także zaznaczyć, że dostęp do tych baz jest dostępny wyłącznie z jednego laptopa znajdującego się w bibliotece WSL, co wyklucza możliwość korzystania zarówno z biblioteki, jak i jej zasobów cyfrowych w innym miejscu niż budynek Uczelni. Dlatego też należy zaznaczyć, iż Uczelnia zapewnia wsparcie osobom wybitnym w minimalnym, bardzo podstawowym zakresie, bez możliwości wygodnego korzystania z biblioteki czy zapewnienia aktualnych publikacji naukowych oraz bez potwierdzenia zgodności z ustawowymi wymogami co do składu KS czy OKS.

Uczelnia nie uwzględnia różnorodnych form aktywności studentów w zakresie sportowym, artystycznym, organizacyjnym, przedsiębiorczości lub innych. W Uczelni nie funkcjonują jednostki odpowiedzialne za zorganizowaną aktywność sportową, za które zwyczajowo odpowiada AZS, czy też aktywność kulturalną. Uczelnia nie angażuje się w tym zakresie w żadne projekty. Brak jest także zaangażowania Uczelni w inicjowanie różnorodnych form aktywności ukierunkowanych na studentów oraz zachęcanie studentów do tego typu działań. Pomimo działalności Działu Współpracy Międzynarodowej, na uczelni od kilku lat żaden student nie wyjechał na wymianę Erasmus+. Skutkiem tego jest: brak jakichkolwiek organizacji studenckich, obecność jedynie 2 kół naukowych na Uczelni (których działalność należy uznać za zawieszoną, ze względu na brak projektów badawczych a także publikacji studentów), brak wyjazdów na wymiany np. Erasmus+, a także brak innych projektów studenckich realizowanych w Uczelni.

Formy wsparcia na kierunku filologia na WSL są przystosowane do zróżnicowanych grup studentów ze względu na ich stan czy potrzeby. W ramach wsparcia materialnego studenci mogą ubiegać się

o stypendium socjalne, stypendium dla osób z niepełnosprawnościami czy zapomogę. Należy jednak zauważyć, że w Regulaminie Świadczeń na rok akademicki 2023/2024 z dnia 28 kwietnia 2023 r. widnieje zapis o uzgodnieniu progu dochodowego wspólnie z Samorządem Studenckim. Zgodnie z nowym brzmieniem art. 87 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, obowiązującym od 1 października 2023 r., wysokość miesięcznego dochodu na osobę w rodzinie studenta uprawniająca do ubiegania się o stypendium socjalne nie przekracza 1,6 sumy kwot określonych w art. 5 ust. 1 i art. 6 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tj. według obecnych wartości tych kwot – 1.294,4 zł). Tym samym zniesiony został mechanizm ustalania progu dochodu przez każdą uczelnię odrębnie w ramach kwot określonych w ustawie (dotąd od 780 zł do 1.294,4 zł). Od 1 października 2023 r. wysokość progu dochodu do stypendium socjalnego wynika z ustawy i jest jednakowa dla studentów wszystkich uczelni. Pomimo, iż próg dochodowy jest taki sam, należy tu stwierdzić poważne uchybienie w formie ustalania tego progu. Osoby z niepełnosprawnościami mogą także ubiegać się między innymi o: Indywidualny Tok Studiów (ITS) - tj. Indywidualny harmonogram studiów, zmianę formy egzaminów i zaliczeń, korzystanie z pomocy pełnomocnika rektora ds. studentów z niepełnosprawnością. W zakresie działań na rzecz osób z niepełnosprawnościami, należałoby jednak podjęcie działań w zakresie utworzonego pełnomocnika ds. osób z niepełnosprawnościami. Podczas wizytacji oraz z zasobów udostępnionych przez Uczelnię nie udało się uzyskać informacji o zakresie działań w ramach studentów ze szczególnymi potrzebami. Należy również zauważyć, że Uczelnia nie konkretyzuje faktycznych działań podjętych, zrealizowanych, bądź będących w trakcie realizacji przez osobę pełnomocnika. Warto też dodać, że budynek Uczelni jest kilkukondygnacyjny, a w obiekcie brakuje windy czy schodolazu. Jest to istotne z uwagi na odpowiednie informowanie, a także bieżące wsparcie i pomoc osobom z niepełnosprawnościami we wdrażaniu poszczególnych mechanizmów w ramach ich sytuacji. W kwestii wsparcia studentów o zróżnicowanych potrzebach należy tutaj ponownie przytoczyć indywidualizację procesu kształcenia, ale za pośrednictwem ITS. ITS tym samym jest oferowany między innymi także osobom wychowującym dzieci, studentce w ciąży, osobom z niepełnosprawnościami, pozostającym w długiej chorobie lub rekonwalescencji, by mogli oni w odpowiedni sposób nabywać założone efekty uczenia się.

Należy jednak zaznaczyć, że Uczelnia nie realizuje żadnych działań mających na celu wsparcie studentów z zagranicy, co jest znaczącym uchybieniem.

WSL w Częstochowie do spraw studenckich podchodzi indywidualnie. Różnego rodzaju wnioski i skargi rozpatrywane są przez władze Uczelni. Skargi i wnioski studenci mogą kierować bezpośrednio lub poprzez opiekuna roku czy Samorząd Studencki do dziekana WSL. Bieżące kwestie w tym zakresie rozwiązywane są za pośrednictwem opiekuna roku.

Brak jest w Uczelni prowadzonych działań w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Pomimo tego, iż na Uczelni działa Rzecznik Praw Akademickich, którym jest pracownik dydaktyczny, prowadzący zajęcia. Należy jednak zauważyć brak Rzecznika Praw Studenta a także brak współpracy Rzecznika Praw Akademickich z Samorządem Studenckim, co uczelnia potwierdziła podczas wizytacji. Niemożliwym jest stwierdzenie podjęcia jakichkolwiek faktycznych działań na rzecz przyjętych ogólnych zapisów standardów. Uczelnia nie udostępnia studentom procedur związanych ze ścieżkami postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji związanej z dyskryminacją czy bezpieczeństwem osób studiujących.

Uczelnia motywuje studentów do osiągania dobrych wyników w nauce przede wszystkim jedynie za pośrednictwem ustawowych stypendiów. Dzięki istniejącemu systemowi stypendiów dla studentów

powinna zwiększyć się w Uczelni aktywność naukowa, artystyczna, sportowa lub społeczna poprzez otrzymywanie dodatkowych punktów decydujących o przyznaniu wsparcia finansowego. Niestety studenci WSL nie wykazują takiej aktywności. Należy tutaj zwrócić uwagę na sposób punktowania osiągnięć - kryteria przyznania stypendium rektora dla najlepszych studentów, stanowiące załącznik nr 5 do Regulaminu ustalania i przyznawania świadczeń pomocy materialnej dla studentów WSL, są bardzo szerokie, bez wartościowania sposobu publikacji czy wystąpienia, co jest poważnym uchybieniem.

Uczelnia nie rozwija dostatecznie kompetencji i umiejętności kadry administracyjnej wspierającej i obsługującej studentów w procesie kształcenia na kierunku filologia. Uczelnia podczas wizytacji wykazała, że pracownicy brali udział jedynie w incydentalnych, okazjonalnych i jednostkowych szkoleniach dotyczących materialnego, organizacyjnego, merytorycznego wsparcia studentów. Dlatego też wsparcie Uczelni w podnoszeniu kompetencji przez kadrę administracyjną obsługującą studentów należy ocenić negatywnie z uwagi na duże braki w zakresie np. szkoleń, a także braku ich zróżnicowania. Niemożliwym jest ocenienie działalności Samorządu Studenckiego (SS), ze względu na brak reprezentanta SS podczas spotkań odbytych podczas wizytacji a także brak dostarczenia przez Uczelnię dokumentacji w postaci np. uchwał SS opiniujących program studiów czy powołania reprezentantów studenckich do organów takich jak Senat WSL. Niemożliwym jest stwierdzenie czy Uczelnia wspiera SS materialnie. SS ma do dyspozycji pokój, który współdzielili z 2 kołami naukowymi oraz który jest wykorzystywany do działań promocyjnych Uczelni - znajdują się w nim materiały używane przez pracowników i Władze Uczelni do promowania studiowania, zatem niemożliwym jest przechowywanie tam dokumentacji wrażliwej, charakterystycznej dla działalności Samorządu Studenckiego. Należy także nadmienić, że uczelnia potwierdziła w trakcie wizytacji, że to pomieszczenie jest dostępne dla każdego studenta przebywającego na Uczelni, co również uniemożliwia pracę i przechowywanie ważnych wewnętrznych aktów podejmowanych przez SS.

W WSL w Częstochowie nie są podejmowane działania mające na celu doskonalenia poszczególnych aspektów wsparcia studentów. Fakt, że większość z analizowanych w ramach kryterium ósmego aspektów wymaga podjęcia działań naprawczych dowodzi, iż Uczelnia nie przeprowadza kompleksowej, stałej i okresowej ewaluacji systemu wsparcia. Przeglądy wsparcia studentów powinny przybrać formę systematyczną, stałą i zaplanowaną. W odróżnieniu od możliwości doraźnego zgłaszania problemów, przeglądy systemów wsparcia studentów powinny mieć charakter okresowej, cyklicznej ewaluacji. Badania zadowolenia z oferowanego wsparcia powinny być prowadzone z uwzględnieniem studentów ocenianego kierunku. Ewaluacja ta jest bardzo istotna z perspektywy dalszego doskonalenia oferowanych przez Uczelnię elementów wsparcia studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Cały system wsparcia studentów, zarówno w uczeniu się, rozwoju społecznym, zawodowym i wejściu na rynek pracy, oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia posiadają wiele poważnych, rażących problemów, których nie sposób rozwiązać w krótkim okresie czasu. Uczelnia nie spełnia w odpowiedni sposób założeń systemu wsparcia studentów. Do rażących uchybień należą problemy z: realizacją wsparcia studentów w wejściu na rynek pracy; wsparciem dla osób wybitnych w postaci działań

podejmowanych i oferowanych przez uczelnię; zaangażowaniem Uczelni w inicjowanie różnorodnych form aktywności, w tym stwarzaniem przestrzeni i możliwości do ich realizacji oraz zachęcaniem studentów do tego typu działalności; realizowaniem jakichkolwiek działań mających na celu wsparcie studentów z zagranicy; brakiem podjętych działań w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy; rozwojem kompetencji i umiejętności kadry administracyjnej wspierającej i obsługującej studentów w procesie kształcenia; rzeczywistym wpływem studentów na projektowanie programu studiów a także brakiem reprezentantów studentów w organach i jednostkach Uczelni; brakiem podjętych działań w celu realizacji przeglądów wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Publiczny dostęp do informacji realizowany jest poprzez stronę internetową, Biuletyn Informacji Publicznej oraz inne kanały informacyjne, m.in. portale społecznościowe oraz platformy wewnętrzne uczelni (np. Moodle) z ograniczonym dostępem.

Rozmieszczenie treści na stronach internetowych oraz sposób nawigowania nie są jasne i nie umożliwiają intuicyjnego wyszukiwania odpowiednich informacji. Możliwe jest korzystanie ze strony internetowej z urządzeń mobilnych z wykorzystaniem różnych systemów operacyjnych. Strona podmiotowa Uczelni jest dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, jednakże strona jest dostępna jedynie w języku polskim.

W Biuletynie Informacji Publicznej nie znajduje się komplet dokumentów dotyczących funkcjonowania Uczelni. Można znaleźć statut, regulamin studiów, regulamin świadczeń. Zarządzenia Rektora są niekompletne, natomiast zarówno Zarządzenia Dziekana, Uchwały Senatu i innych organów i jednostek Uczelni nie są dostępne publicznie. Koncepcja strony internetowej WSL, sposobu rekrutowania studentów oraz Wirtualny Dziekanat nie zostały opracowane w taki sposób, by informacje na nich zawarte były czytelne i dostępne dla kandydatów, studentów, absolwentów oraz innych interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych.

Studenci i nauczyciele posiadają indywidualne konta na portalach Moodle, za pomocą którego przekazywane są komunikaty i ogłoszenia, uzyskiwane oceny oraz korespondencja. Komunikacja kadry ze studentami oparta jest na relacjach indywidualnych, prowadzonych za pomocą metod komunikowania się na odległość.

Na stronie internetowej nie widnieje właściwe nazewnictwo ocenianego kierunku, niezgodne z programem studiów. Zamiast filologia o odpowiednich modułach, na stronie internetowej widnieją 2 osobne kierunki: filologia angielska i filologia germańska.

W dostępie publicznym widnieją informacje o:

- Perspektywach zatrudnienia absolwenta;
- Dokumentach niezbędnych w procesie rekrutacji na studia;
- Zasadach przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych;
- Zasadach aplikowania na wymiany Erasmus+;
- Harmonogramach zjazdów;
- Regulaminie studiów;
- Pomocy materialnej;
- Istnieniu Biura Karier;

W dostępie publicznym brak jest informacji o:

- Celach kształcenia;
- Możliwościach dalszego kształcenia;
- Przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych;
- Terminach i zasadach rekrutacji na studia;
- Zasadach potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym;
- Aktualnych programach studiów z efektami uczenia się;
- Sylabusach;
- Kryteriach merytorycznych w kontekście zasad dyplomowania;
- Zasadach aplikowania i możliwościach programu wymiany poziomej MOST;
- Godzinach konsultacji i możliwości kontaktu z poszczególnymi wykładowcami;
- Tygodniowym rozkładzie zajęć i rozkładzie zajęć podczas zjazdów stacjonarnych;
- Udogodnieniach dla osób z niepełnosprawnościami;
- Sposobie kontaktu z Biurem Karier, godzin przyjmowania interesariuszy, harmonogramie wydarzeń realizowanych przez Biuro Karier;
- Danych dotyczących losów zawodowych absolwentów;
- Informacji dotyczących funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym wyników ankietyzacji studentów).

Uczelnia nie podejmuje żadnych działań mających na celu monitorowanie aktualności, rzetelności, zrozumiałości, kompleksowości informacji o studiach oraz jej zgodności z potrzebami różnych grup odbiorców, w tym m.in. studentów, kandydatów na studia czy pracodawców.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

Uczelnia nie spełnia w odpowiedni sposób założeń w zakresie publicznego dostępu do informacji. Strona internetowa jest wysoce nieintuicyjna, a sposoby nawigowania nie są jasne. Do rażących uchybień należą problemy z: brakiem tłumaczenia strony, mimo odpowiedniej zakładki; niefunkcjonującymi poprawnie lub w ogóle zakładkami; brak informacji dotyczących wsparcia dla osób z zagranicy na stronie internetowej; brak harmonogramu rekrutacji; duże braki w dokumentacji (zarządzenia, uchwały); brak aktualnych programów studiów brak realizacji działań mających na celu monitorowanie jakości przekazywanych informacji o studiach.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

W Uczelni został przyjęty i działa w stopniu szczątkowym zbiór zasad odnoszących się do wewnętrznej polityki zapewniania jakości kształcenia. Odpowiedni dokument bazowy został wdrożony w roku akademickim 2011/12, a w roku 2022 był w uczelni aktualizowany. W Uczelni nie funkcjonuje sprawny i skuteczny mechanizm projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów, nie są także prowadzone systematyczne oceny programu studiów, które byłyby oparte na wynikach analiz wiarygodnych danych i informacji z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

W dokumentach Uczelni, a co za tym idzie w praktyce, wskazuje się na odpowiedzialność rektora za całość polityki programowej i finansowej Uczelni, a w odniesieniu do kierunku za jakość kształcenia odpowiadać ma personalnie dziekan wydziału. Uczelnia w swojej koncepcji wskazuje, że jego odpowiedzialność jest powiązana ze wspierającymi i doradczymi działaniami ze strony opiekunów lat, opiekunów specjalizacji i praktyk zawodowych, a także reprezentantów studentów i reprezentantów otoczenia społeczno-gospodarczego. W ocenie stanu faktycznego stwierdzono, że taka współpraca nie ma miejsca lub jest zupełnie nieskuteczna, ani studenci, ani interesariusze wewnętrzni nie mają wpływu na kształtowanie polityki jakościowej. Podobnie rzecz ma się z rolą interesariuszy wewnętrznych - nauczycieli akademickich oraz funkcyjnych nauczycieli akademickich, których wpływ na koncepcję, program i jego realizację, a także na planowanie i wdrażanie działań monitorujących nie ma miejsca.

W związku z tym, że dla licznych kryteriów zaproponowana została ocena kryterium niespełnione, a wskazane uchybienia, błędy, zaniechania i inne braki dają podstawy do uznania, że kierunek w tym

kształcie nie może być prowadzony, polityka zapewniania jakości kształcenia przyjęta w Uczelni okazuje się zupełnie dysfunkcyjna.

W Uczelni została, jak wspomniano, wyznaczona osoba, która ma sprawować nadzór merytoryczny i organizacyjny nad kierunkiem studiów, jednak efekty podejmowanych działań wskazują, że nadzór ten jest nieskuteczny. Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów nie jest dokonywane w taki sposób, by zapewnić tym działaniom zgodność ze stanem prawnym normowanym przez akty wyższego rzędu oraz by były one odpowiednie dla funkcjonowania kierunku.

Dla kierunku nie wprowadza się innowacji dydaktycznych w taki sposób, by można było z jednej strony powiązać stan i rozwój kierunku z celami strategicznymi uczeni, z drugiej, by były one adekwatne do potrzeb nowoczesnej dydaktyki wspieranej kształceniem na odległość.

Przyjęcie na studia deklaratorywnie odbywa się na podstawie formalnie przyjętych zasad, w praktyce jednak budzi zastrzeżenia co do tego, czy przyjmowani kandydaci spełniają określone dla nich wymogi, a proces ich kwalifikacji pozwala na odpowiednie kształtowanie ścieżki kształcenia np. W odniesieniu do dawniej prowadzonego kształcenia nauczycielskiego, poziomu znajomości języka studiowanego i/lub języka polskiego jako wykładowego dla kierunku.

W Uczelni nie przeprowadza się systematycznej oceny programu studiów, która obejmowałaby co najmniej efekty uczenia się oraz wnioski z analizy ich zgodności z potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego. Wynika to z faktu, że uczelnia tylko punktowo i pod presją zbliżającej się oceny programowej wykonała szczątkowe działania, które miały wskazać, że taki monitoring jest podejmowany. Nie ma żadnych realnych działań ani skutecznie wprowadzanych zmian, które dawałyby podstawy do stwierdzenia, że stała ocena programu ma miejsce i skutkuje cyklicznymi działaniami naprawczymi lub modyfikacyjnymi (np. Nie modyfikuje się narzędzi technologicznych, nie zmienia się treści, materiałów dydaktycznych, nie aktualizuje się wymagań merytorycznych, infrastrukturalnych, sprzętowych, literatury).

Jakość realizowanych zajęć, brak weryfikacji jakości zajęć on-line, zajęć prowadzonych w trybie hybrydowym, niezwykle wysoka skala braków w dokumentacji postępu w nauczaniu (prac etapowych), niezgodności co do ukształtowania grup studenckich, ich składu, liczebności, realizowanych zajęć i treści wskazują, że Uczelnia nie monitoruje procesu dydaktycznego także na poziomie podstawowym – czysto organizacyjnym. Uczelnia nie monitoruje jakości prac dyplomowych, egzaminów dyplomowych (kluczowych dla ukończenia studiów I stopnia, dla których program nie przewiduje przygotowania pracy pisemnej dyplomowej). Nie dysponuje wiarygodnymi danymi z oceny satysfakcji studentów z procesu dydaktycznego, jakości zajęć, infrastruktury, wsparcia i mobilności międzynarodowej.

Brak prac nad aktualizacją i udoskonalaniem programu studiów wskazuje, że uczelnia nie ma dostępu do danych z monitoringu programu studiów, a co za tym idzie nie może – i nie podejmuje – działań w zakresie stałego doskonalenia tegoż programu.

Jakość kształcenia jest poddawana ocenie zewnętrznych instytucji akredytacyjnych. Ostatnia ocena programowa – po skróconym czasie obowiązywania oceny pozytywnej miała miejsce w roku 2018 - przebiegła dla uczelni pomyślnie, a wydana ocena pozytywna została powiązana z zaleceniami. Uczelnia jednak tych zaleceń nie zrealizowała w sposób skuteczny. Uczelnia wskazała na podjęcie działań naprawczych w zakresie: kierunkowych efektów uczenia się, uporządkowania wymiaru punktów ECTS, które studenci mogą uzyskiwać w ramach zajęć realizowanych na odległość, uporządkowania treści w sylabusach w szczególności w odniesieniu do przedmiotowych efektów uczenia się, treści kształcenia, metod dydaktycznych oraz systemu weryfikacji osiągnięcia przez

studentów zakładanych efektów uczenia się. Żadne z tych działań, co zostało wykazane w odpowiednich kryteriach i ich ocenie nie zostało zrealizowane ani w pełni, ani w sposób merytorycznie poprawny.

Co za tym idzie należy stwierdzić, że Uczelnia nie podejmuje odpowiednich i dla kierunku skutecznych działań w zakresie reagowania na zalecenia i uwagi zewnętrznych instytucji ewaluujących jakość kształcenia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium niespełnione

Uzasadnienie

W Uczelni zostały deklaratywnie przyjęte szcątkowe zasady wewnętrznej polityki jakości kształcenia, zostały w niej ujęte także osoby odpowiedzialne za podejmowanie działań w obszarze zapewniania jakości kształcenia. Liczne wady koncepcji, programu studiów, warunków infrastrukturalnych, relacji wewnątrzuczelnianych, a także z otoczeniem społeczno-gospodarczym wskazują, że polityka jakości kształcenia jest dla kierunku błędna i dysfunkcyjna. Uczelnia nie gromadzi i nie wykorzystuje takich wiarygodnych danych, które pozwoliłyby na kształtowanie poprawnego merytorycznie, zgodnego z przepisami prawa oraz gwarantującego poprawny przebieg kształcenia programu studiów.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, ale uzyskiwane z tych procesów dane nie są w Uczelni wykorzystywane w sposób, który pozwalałby na zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Polska
Komisja
Akredytacyjna